

Bibliothèque numérique

medic@

**Fabre, Pierre Jean. Insignes
curationes variorum morborum, quos
medicamentis chymicis iucundissima
methodo curavit...**

*Tolosae Tectosagum : Apud Petrum Bosc, 1627.
Cote : 39966x02*

(c) Bibliothèque interuniversitaire de médecine (Paris)
Adresse permanente : <http://www.bium.univ-paris5.fr/hist/med/medica/cote?39966x02>

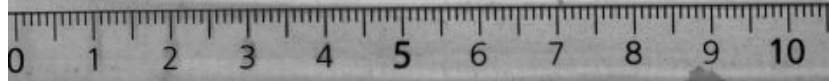
INSIGNES
CVRATIONES
VARIORVM MORBORVM,
quos medicamentis chymicis iu-
cundissima methodo curauit,

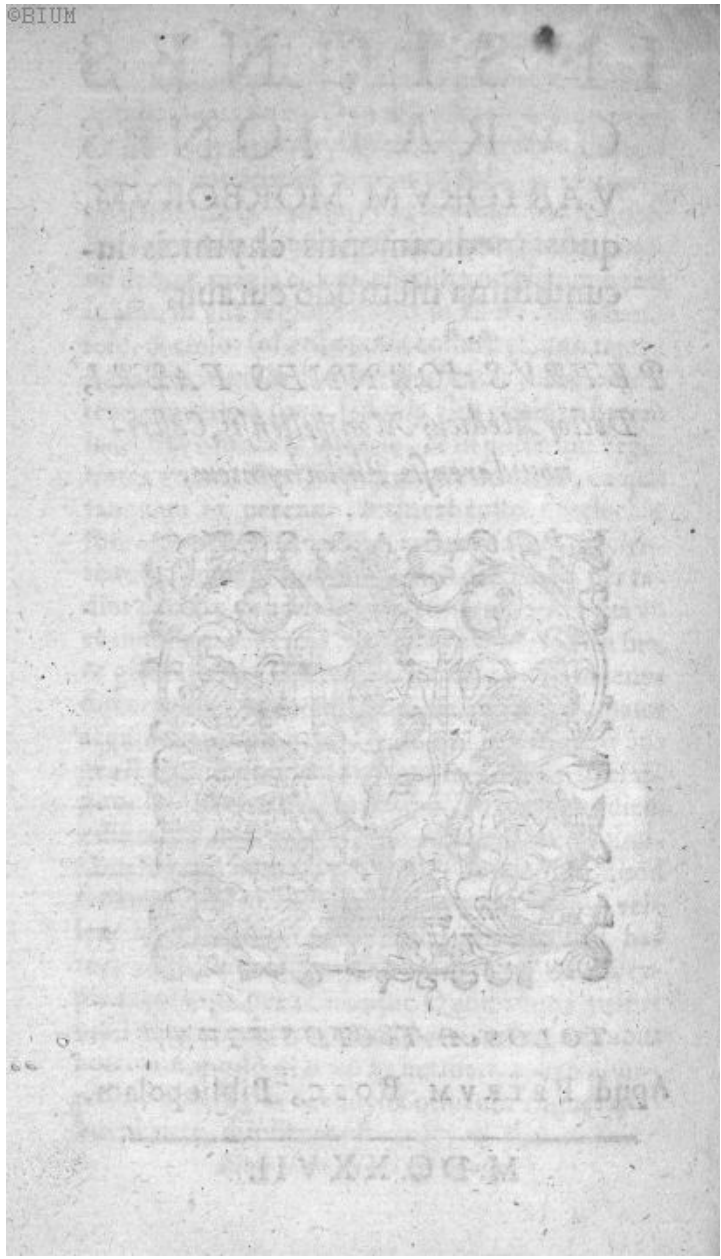
PETRVS IOANNES FABRI,
*Doctor Medicus Monspeliensis, Castri-
nouidarensis Philochymicus.*

TOLOSÆ TECTOSAGVM,
Apud PETRVM Bosc, Bibliopolam.

M. DC. XXVII.

LECTORIBVS
PETRVS IO.FABER
DEVOTISSIMVS S.P.D.

*RTENA Spagyricam
cum plurimi vilipendant,
in eorum confusionem &
opprobrium, has omnes
curationes apposui, ut his
respiscant, & tandem in-*

*uitis eorum falsis opinionibus palinodiam
canant; discent etenim, & videbunt expe-
riencia ipsa, morbos quos curatu difficiles
putant medici, & quos medicamentis vul-
garibus pertinaces, & indomitos quotidie
experiuntur, curatu faciles in quibusuis sub-
jectis, medicamentis chymicis conspicient,
non solum podagram, arthritidem, calcu-
lum, tabem, quartanam, sed & lepram ex-
perientur curatam fuisse spagyrica metho-*

Z 2

do nulla violentia, sed tuta iucunditate.

Hisce experimentis certissimè existimaui zoilorum nostrorum animos ab erroribus educere posse, eorúmque conscientias emouere, vt laudem condignam, honorémque debitum chymicae arti, suis conuitijs furatum, tandem panegyrico decantato sermone, deuotè reddant: & vt infiniti alij eorum exemplo, ad eam nobilissimam artem addiscendam & honorandam, vtilitate quàm maxima pelliciantur.

Plus est vita restituenda, imò & conseruanda, facultatis & virtutis in solo antimonio spagyrica arte optimè preparato, quàm in totis pharmacopolarum communium antidotarijs, in quibus ornandis, & complendis tota ferè terra exhauritur, ortus nec occidens sufficiunt penuria illorum: Poli vtrique non sat gemmarum, & fructuum habent ad varias antidotiorum compositiones perficiendas, aërem quoque ferè omnem, mariúmque cauernas, & profundissimos gurgites visitant, vt hinc ali-

quid vitæ restituenda & conseruanda vti-
le exportare possint. Heu miseri! cur tan-
tis laboribus & periculis ruri quæritis
quod domi est, in centro metallorum & mi-
neralium latet quidquid esse potest in tota
rerum natura, vitæ nostræ restituenda, &
conseruanda efficax & vtile. Nihil inde
mirum si metalla Planetis respondeant, hi
etenim si nobis vitam impertiant, illa etiam
iure merito & naturali, morbos propellent
omnes, & amissam sanitatem labentem-
que restituent: nec Mercurium dicatis ve-
nenum, & antimonium, reliquaque mine-
ralia. Quod ex his educunt spagyrici anti-
dotum est, & vitæ fomes, quamuis ex me-
dio veneni sit eductum: antidotarium præ-
dictum, & curationes subsequentes fidem
facient tanti facti. Si quis tamen adhuc
est incredulus, abeat quæso desperatus in
exteras regiones, ibique comedat porcorum
reliquias, cum illi non sufficiant domi pa-
ternæ oppipari cibi, si tandem tamen redeat
paterna non frustrabitur benignitate, au-

reo decorabimus illum anulo, lautissimisque sophorum mensis illum excipiemus, ibique sale sapientum glaucoma ab oculis depellemus, quo depulso fateri cogetur spagyricam artem philosophiae margaritam esse preciosam, spagyricosque artistas reliquis omnibus praeferere Philosophis, ac veluti duris silicibus, pellucidi praeferent adamantes. Quod si mihi ipsi gloriam aucupari hinc existimetis, id procul ab animo est: artis cuius laboribus inuigilo gloriam & honorem quaero, ostentationem autem procul à me elimino, & à Lectoribus benignissimis id saltem extorquere vellem, ne me ullius gloriolae avidum putent, sed spagyricae artis acerrimum defensorem, cui tuenda quicquid erit ingenij & industriae libenter impendam, arcanaque sua in laudem honorémque ipsius Lectoribus pandere non recusabo, ut tandem ipsamet & ipse collatis hisce beneficijs, de his bene mereri valeamus. Valete Castrinoudarij, decimo Kalendas Maij anni 1627.

CVRATIO PRIMA
MANIÆ, ET GANGRÆNÆ.

Omnia medicamenta chymica, qua in curandis morbis subsequenter omnibus impensa fuerunt, habes descripta omnia in Myrothecio: si sint desumpta ex animalibus reperies Libro primo: si ex vegetabilibus reperies in Libro secundo: si ex mineralibus reperies in Libro tertio, in Capitulis proprijs & peculiaribus, ubi reperies methodum faciendi dosim & usum; quocirca in curationibus subsequenter non repetam, ne actum agam, & fastidio sim Lectoribus, tot repetitionibus; nisi quadam peculiaris medicamenta, ut Lectorem ab inquisitione eorum subleuem.

I OANNES de Ruffinis, vir apud Fuxenses anno 1614. ob bonorum suorum, fructuumque terræ, illius anni amissionem, & caritatem annonæ, incidit in maniam, in qua curanda convocatus ego, curatione illius spagyricam aggressus sum. itaque misso sanguine ex cephalica dextra ad quantitatem vnc. viiiij. summo manè, eodem die vespertinis horis, arteriam temporalem dextram tutudi, & misi sanguinem ad vnc. vij. robustissimus enim erat ægrotus, ætatis 40. annorum, quadratæ staturæ, nigri capillitij, & temperamenti melancholici. Sequenti verò die, propinatū est Antimonij præcipitatum, ex aqua com-

muni, ad quantitatem granorum xx. fit autem præcipitatus iste Antimonij, ex gummi illo quod per distillationem educitur ex antimonio & sublimato vulgari, simul coniunctis: hoc gummi rectificatur ter aut quater, donec candidissimum sit & purum: deinde præcipitatur in aquam claram, limpidam communem, & agitantur simul in phiala vitrea, & tamdiu lauatur pulvis albus, qui hinc præcipitatur, donec aqua dulcis sit, pereatque omnis acrimonia: deinde siccat pulvis, qui dici potest antimonium præcipitatum. Huius ergo præcipitati antimonij potione, multa fursum & deorsum eiecit, & euomuit, singulisque octo diebus, manè, ieiuno ventriculo, iterabatur eadem potio præcipitati antimonij. Reliquis verò diebus, sumebat summo manè, quantitatem drachmæ vnus, arcani sanguinis humani, in Myrothecio nostro descripti, cum granis tribus aut quatuor arcani opij, vel mandragoræ, aut iusquiami, & hisce solis medicamentis perfectè curatus est intra mensem, seruato victus regimine, frigido & humido; potabat enim frigidam, in eaque balneabatur sæpissimè. Inter curationem autem fuit vulneratus, in tibia dextra, repentino casu, & per incuriam illius vulneris incidit in gangrænam; ad quam curandam iterum vocatus cum Chirurgo, tetigi vulnus, & partes vicinas, vstas affluxu cansticantis humoris, oleo mercurij, seu gummi, superius citato; & post scarræ sublationem quam oleo vitellorum procuravi, vsus sum ad cicatrificandum vlcus, tinctura martis, & aristologiæ rotundæ, & perfectè curatus annuente diuino numine; etsi ab omnibus suis desperatus esset, &

adhuc viuit incolumis & saluus à primo & secundo morbo omnino liber.

Curatio secunda Gangrenæ & Melancholiæ.

Bernardus N. deuotus admodum vir ætatis suæ 40. annorū ob studiorum feruentem operam, diuinarumq; rerum diurnam nocturnamq; contemplationem, incidit in Melancholiam simplicem, absque vlla febre cum vigiliis maximis & longis; ducebat enim menses integros insomnes, & hebdomadas impransas, ad quem curandum conuocati sunt omnes medici, tum Tolosates, tum alij, qui fama aliqua & arte medēdi valebant, tentatisque in vanum omnibus remedijs per sex menses, curationem spagyricam tandem aggressus sum. Imprimis purgavi ipsum multoties antimonio præcipitato superiori; deinde per quindecim dies vsus est singulis diebus sero, eundo cubitum, arcano Lunæ, & arcano iusquiami ad granorum viginti quantitatem in ꝑ̄ss. spiritus violarum, & sic perfectè curatus, seruato victus regimine frigido & humido, potendo aquam frigidam, in qua etiam sæpissime balneabatur. Incidit etiam vulnere recepto in tibia sinistra in gangrenā, quam etiam curavi simili methodo, & iisdem medicamentis, oleo putà mercurij, & antimonij. & tinctura martis, & Aristologiæ rotundæ, & sic conuauit: at paucis abhinc mensibus incidit in quartanam quam iam iam curatam videbimus.

Curatio tertia Febris quartana.

Idem ergo vir N. eodem anno 1614. incidit in febrem quartanam, cum tumore pedum & infimi ventris, & dolore ventriculi summo & nausea quotidiana; at breuissimè curatus fuit nostro antimonio præcipitato, febrifugo, & arcano vitrioli nostro, in aqua cinnamomi: ad quantitatem autem propinabatur decem guttarum illud arcanum vitrioli, in aquæ cinnamomi ℥ss. idque summo manè, ieiuno stomacho; vsus est etiam per aliquot dies arcano tartari, & tinctura seu extracto theriacis, & sic curatus est, & vixit per multos annos ab omni morbo liber.

Curatio quarta Febris quartana.

Eodè anno Dominus de Caillauel, nobilis admodum vir, ætatis 25. annorum, præaltè stature, & gracilis corpore, melancholicique temperamenti, quartana fuit detentus per sex menses; omnibusq; tentatis remedijs Galenicorū in vanum, vsus est bis aut ter antimonio nostro, & arcano tartari, & potu vini puri, victusque regimine calido, & humido, & sic absque vlllo alio tentato remedio euauit febris, nullis omnino relicta symptomatis.

Curatio quinta febris Quotidiana.

Antonius Faber, Canonicus nostræ Ciuitatis, nunc Capucinorum Religionem profitens, anno eodem detentus fuit quotidianæ febris symptomatibus, cū dolore ventriculi, & nausea perpetua; imò & singultu, qui ipsum summopere vexabat, vnica dosi antimonij nostri perfectissime curatus fuit.

Curatio sexta Schirrofi tumoris, & manie.

ANno eodem Marcus de Gaillard, ætatis 25. annorū loci du Mas Sainctes-Puelles, schirrofo tumore vexatus in crure dextro, nullam inflammationem, nullūque dolorem, nisi frigus summum in ea parte perſentiens, vocavit me, vt ab eo tumore liberarem: itaque eiecto enemate communi ex decocto emollientium & carminantium, miſi ſanguinē ex brachio dextro, ad quantitatem $\frac{3}{4}$ viij. ſequentibus diebus purgatus fuit, tribus doſibus iteratis antimonij noſtri: deinde applicatum fuit, baſamū ſulphuris, ex deſcriptione Rulandi, cum ſuo emplaſtro de ſulphure: peruncta hac parte & perfricata oleo tartari cum ſpiritu vini alchoolifato, & ſic intrā paucos dies euauit omnino tumor, per inſenſibilem tranſpirationē: at fuit deinde toto anno melācholicus, triſtis admodum, & taciturnus, vigiliūque ſummis vexatus, & appetitu deiecto: incidit intrā ſex aut octo meſes, poſt curationē illius ſchirrofi tumoris in mania: vocatus ego iterum à ſuis parentibus miſi ſanguinem ex cephalica ad animi deliquium; erat enim inuenis admodum fortis, & quadrata ſtaturæ: ſequentibus diebus purgaui ipſum, extracto hellebori albi, & antimonio meo, per ſex dies: & deinde per ſex alios dies balneans ipſum frigida aqua, actus erat enim mēſis Iulij, in quo calores vigebāt ſatis: & ſic ſeruato regimine victus humido & frigido, frigida potando, ſpiritu violarū alterato perfectē intrā meſem curatus eſt & adhuc viuit ſanus, & ab omni morbo liber, magno

christianæ religionis incommodo, bellator enim strenuus est, vel potius dicam latro audacissimus, qui in hoc ciuili Gallico bello in itinere magno circa locum Castrinouidarij & du Mas, quamplurimos bonis & vita spoliauit.

Curatio septima meliceridis tumoris in palpebra superiori oculi dextri.

ANno 1615. Germanus Delpy, deuotus & pius admodum Presbyter loci de Vignonet ætatis 35. annorū tumorē satis durum in palpebra superiori oculi dextri habuit, nucis auellanae magnitudine : originem autem duxit hic tumor, ex vnctione mercurij crudi cum butyro malaxati, vt à scabie liberaretur. Ab illa vnctione statim ortus fuit ille tumor : itaque vocatus curauī ipsum perfectissimè solo litu olei mercurij & antimonij, seu aceto minerali superius dicto. Vlcus deinde ad cicatricem conduxī diachilone magno, & diapalma, oleo vitellorum duorum dissolutis, & in vnguenti consistentiam reductis, & parti applicatis : & sic perfecte curatus est illæsa palpebra, ita vt iam nulla appareat cicatrix, viuit enim adhuc incolamis & sanus.

Curatio octaua Pleuritis.

ANno eodem 20. die mensis Aprilis, Maria Faber, filia fratris mei, ætatis 10. annorum incidit in febrem ardentē cum tussi, & exspuitione

fanguinolenta, & dolore summo lateris sinistri, cum maxima respirandi difficultate, magnoque pulsu & veloci. Itaque vocatus primo ipso die, postquam enema eiecit emolliens & refrigerans, misi sanguinem ex basilica sinistra partis dolentis, ad quantitatem vnc. vij. & dedi sequenti die summoque manè grana viginti antimonij mei sudorifici, in vino optimo: & statim applicato balsamo sulphuris, & emplastro eiusdem sulphuris ex descriptione Rulandi, super latus dolens, quieuit dolor eodè die, & evanuit febris post sudores nulla alia facta crisi: & sic perfectè curata fuit, & plures alios curavi eadem methodo & via.

Curatio nona febris Quartanae.

IOanna de D. loci de Belpech, serua & ancilla fratris mei, quartana detenta fuit per sex menses; anno eodem, vt ipsam curarem purgavi eam croco metallorum per quatuor dies continuos, propinata dosi singulis matutinis horis granorum duodecim in vino optimo: deinde iterum purgavi bis extracto hellebori nigri, diebus ipsius paroxisimi, & propinata tinctura theriacæ ad quantitatem vnc. j. summo manè, ieiuno ventriculo, perfectissimè curatà fuit intrà quindecim dies, nullis relictis symptomatis, & adhuc viuit incolumis præfenti anno 1625.

Curatio decima Pleuritidis.

ANno 1626. circa mensem Septembris vxor Iacobi Plauty pauperrimi cæmentarij, vi-

victum suum, & vxoris suæ, filiorumque suorum ex operatione sua quotidiana quærentis, ætatis 40. annorum decubuit, cum febre ardentissima, dolore lateris dextri, exspuitione cruenta, & maxima respirandi difficultate, vrinis admodum rubeis, pulsuque magno & veloci: itaque primis ipsis diebus vocatus medicus dogmaticus, doctus quidem, & expertus admodum, præscripsit illi omnia quæ conferunt ad tutam curationem pleuritidis, nec vlla dogmatica oblitus est: omnem denique voluit lapidem, tentauitque remedia cuncta Galenica, vt morbum depelleret. Desperatis tandem rebus omnibus, nono die, nulla adhuc facta crisi, & vigentibus omnibus symptomatis, vocatus ego inueni ægrotantem delirantem & phreneticam, cui illico, nullo alio adhibito consilio, quia premebat medendi summa necessitas, dedi drachmam semis arcani sanguinis humani; cum drachma semisse cinnabrij rubei nostri sudorifici, ex antimonio & mercurio sublimato præparati, & post gummi quod ex his per distillationem elicitur, educti, cum ζ j. aquæ cinnamomi. Assumptione illius medicamenti statim quieuit, & somno irrepto sudor vniuersalis totum corpus occupauit: itaque sudauit toto illo die copiosissimè: sequenti die inueni eam optimè ratiocinantem, & ab omni delirio liberam; at vigeant adhuc symptomata ãlia: itaque decimo die iteravi dosim eorundem medicamentorum, ne critico diei superiori, sudoris causam tribuerem, iterumque dormiuit, & sudauit toto illo die decimo.

Vndecimo sequenti die, quia adhuc supererat febris, & alia symptomata, at valde mediocria, iteravi eandem dosim, dormiuit iterum, & sudauit, & hora quinta post meridiem fuit ab omni febre libera, & ab alijs omnibus symptomatis: supererat tamen nonnullus in eodem latere dolor, itaque applicaui emplastrum superius de sulphure, quod ex ceræ colophonix æqualibus partibus, & semiparte myrrhæ, & æquali omnium pondere balsami sulphuris, vt in sufficientem emplastri consistentiam reducatur constat; & dedi iterum vnicam dosim præscripti medicamenti, & iterum dormiuit, & sudauit, sudore absterfo fuit ab omni dolore libera, & viuit adhuc potens & robusta mulier.

Curatio vndecima, suffocationis, Epileptici insultus, & pallidi coloris, & aliorum.

EODEM anno Maria de Charles 20. annorum virgo fuit apud Tolosates, quamplurimis afflictæ morbis grauissimis admodum: singulis enim diebus suffocatione premebatur, à syncope & animi deliquio illo redempta, delirio tenebatur & conuulsione totius corporis. Postquam hæc symptomata,

mitigata erant , perdurabant tamen aliquando per quindecim dies , inuitis medicis Tolofatibus , dolore grauissimo & acutissimo arteriarum temporalium premebatur : ibi ingentes eiulatus & clamores erant , & si aliquando dolores hi remissi viderentur , melancholia simplex agrotantem nostram tenebat : itaque videbatur hæc nobilis puella cadauerosa omnino , pallidissimi coloris & viridis , ita vt & ictero laboraret ; virgineo morbo , qui erat centrum & origo reliquorum omnium morborum & symptomatum : permansit autem incurata per quatuor , aut quinque annos à decimo quinto anno , vsque ad vigesimum : cõuocati tamen fuerunt omnes medici Tolofates , vt eam liberarent & saluam facerent : desperatam tandem reliquerunt & tempori curam commiserunt , eam relegantes ad natalè suam domum loci de Folcarde , vbi natali suo aëre , & amicorum parentũ-ve confabulatione putabant tandè eam ad sanitatem redituram fore : nihilominus tamen permansit per multos aliquos menses iisdem morbis afflicta , & cum maiori grauitate & asperitate vigeabant symptomata . Ita vt cum essent omnia desperata vocatus fui , & percontatus sum quibus medicamentis Tolofates medici eam ipsam puellam tractauerant ; itaque vidi enemata præscripta fuisse carminantia , & emollientia , Apozemata , iulapia , mensis prouocantia , balnea , vnguenta , Emplastras , embrocationes , multaque alia medicamenta , quæ lubens omitto , ne tædium pariam ; ita vt cum animaduertterem morbum hunc medicamentis Galenicis non potuisse curari , at potius exasperari ,

exasperari, curationē Spagyricam aggressus sum; imprimis percontatus sum quibus alimentis ipsa ægotans vti solebat, & inueni, toto vitæ suæ tempore aquapotam fuisse, carnes omnes respicere, & iuscula carniū: vtebatur solūm fructibus omnis generis, & ouis cum pane coctis, & iusculis oleo, & herbis quibusdā alteratis. Quamobrem mutauī illius victus regimen, vinum pedetentim assuescere præscripsi, donec purum biberet, & regimen victus totum erat calidum & humidum: deinde præscripsi salem vitrioli, in aqua arthemisiæ dissolutum, ad quantitatem drach. j. in vnc. j. aquæ arthemisiæ. Tanta fuit huius medicamenti virtus, vt ferè omnia symptomata tanti morbi recesserint; vomuit enim quamplurima pituitosa, primò & vltimò viridia & flaua, maxima quantitate: hoc solo tantūm vsa medicamento, & balneo vini cum tartato, curata perfectè fuit intrà octo dies: cuius tanti beneficij memor ipsa puella, prædiues admodum, & nobilibus orta parentibus, se, suaque omnia, magna adhibita cautela ex mea parte, mihi ipsi in matrimonium legitimum tradidit, & contulit: ex cuius honestis amplexibus contra medicorum omnium opinionem filios pulcherrimos habeo.

*Curatio duodecima, Hysterica
passionis.*

Nobilis Domina de Montagut, castissima
vxor Domini de la Barre, loci de Faia, anno
A a

eodem, circa mensem Septembris parturiit foeliciter, & à partu ob incuriam & incitiam obstetricis mulieris ex cochijis retentis, incidit in histericam passionem, decubuit tribus integris diebus semimortua, absque pulsu apparenter, sine voce & respiratione sensibili, oculis clausis, & medio infimo corpore, frigida: à parentibus & à suo carissimo coniuge vocatus sum, vt discernerem, num penitus mortua esset, vt sepulchro mandaretur: cogitabant enim omnes de funebri pompa potiùs, quàm de sanitate restituenda. Inueni ergo ipsam in lecto iacentem, sine pulsu, sine voce, sine respiratione, candelam enim accensam ori, naribusque appositam nullo pacto difflabat, calore tamen satis blando membra sua ferè omnia fouebantur, rigida tamen, & conuulsa omnia erant. Iuscula, vinum, & aqua in os iniecta indeglutita manebant, clysteres iniecti manebant in intestinis absque vllò effectu, cucurbitulæ cum multa flamma, & profunda scarificatione applicatæ fuerant cruribus, & tibiærum suris, frictiones durissimæ factæ, adeò vt excoriata fuerat, mortuam esse, aut morti proximam esse credens de reditu cogitabam. Attamen priùs tentavi remedium sequens: sumpsi salem vitrioli in Palladio meo descripti, & in aqua saluiz dissolui; quantitas autem erat salis ζ ij. aquæ saluiz ζ ij. & primò in os ægrotantis inieci cochlearia duo aquæ imperialis, deglutita tandem absque motu euidenti illa aqua imperialis, subtilis enim erat admodum & rectificata, iterum inieci salem meum vitrioli dissolutum in aqua saluiz, & apposui aquam imperialem simul, vt virtute aquæ imperialis deglutiret

medicamentum stimulatō calore gutturis, & musculorum laryngis, acrimonia aquæ imperialis, deglutijt tandem omnia cum aliquo motu perceptibili laryngis: duabus horis tranſactis à potione illa ſumpta, copioſiſſima eiecit multa biliōſa per anū: itaque mutatis linteamentis, & epithematis appoſitis cordi ex aqua imperiali, & aqua cinnamomi, cum confectione alchermes, guttis que nonnullis olei cinnamomi, iterum eiecit quamplurima biliōſa porracea per anum, & ex vtero quamplurima nigra, fœtidiffima, putrida, & malè olentia: aperijt tandem ab eiectione illa oculos, & respirauit ſatis libere, & voce dolenti conqueſta eſt: ſequenti verò die poſt multas tota nocte eiectiones, perfectè locuta eſt, & nouit omnes. Dedi iterum eandem potionem ſalis vitrioli, cum aqua imperiali, & ſaluie, & vomuit multa pituitōſa & biliōſa, & apertus eſt vterus omnino, & fluxere cochia copioſiſſimè, & cōualuit omnino, & adhuc viuit, & eſt mater multorum filiorum. Quamplurimas ego deinde curauim ſimiles ſuffocatas mulieres, imò & virgines.

Curatio decima tertia, calculi Renum.

ANno 1617. circa menſem Septembrem, Antonius Colum, dictus Darengue, crudeliſſimo dolore renū diuexabatur, cum vrinæ difficultate, & cruris dextri paralyſi, & ambulandi impotentia: poſtquam remedia omnia dogmatica & vulgaria expertus eſt, à me ipſo præſcripta, qua ſi deſperabam de ſalute ipſius, ſuſpicabar enim calculum magnū in renibus & veſica, tandem vt omnia tentarem, purgavi prius quater, per quatuor dies

continuos absque vlla intermissione, croco metallorum, quod est antimonium vstum, cum sale nitro, & aqua deinde communi lotum. Deinde dedi mercurium sudorificum, per sex dies, vt pituitosos, serososque humores, quos & mercuriales dicimus discuterem: interim potabat aquam saxifragiæ cum spiritu acido mercurij: est autem hic spiritus extractus ex gummi antimonij, & sublimati mercurij, dum puluis albus & purgans præcipitatur per aquam communem: aqua acida redditur, & per distillationem separatur aqua communis, & vltimo stillat spiritus acidus mercurij, & antimonij, saxifragus, quo vsus sum in hac cura. Curatus enim fuit intrâ quindecim dies, & liberatus à dolore, & reliquis omnibus symptomatis, sabulosa materia copiosè eiecta, per vrinas, imò & sexaginta calculos, ossium dactylorum magnitudine vrnali meatu eiecit.

*Curatio decima quarta, Febris Hæctica,
& Gonorrhæa.*

Petrus de Caillauel ætatis 25. annorum, nobilis admodum adolescens, anno eodem, ex Lutetia Ciuitate gonorrhæam virulentam domum exportans, conuocatis Medicis Tolosatis, & medicamentis omnibus expertis, per quinque annos integros incuratam seruauit gonorrhæam illam; inciditque tandem in febrem lentam, cum alui fluxu quàm fœtido. Atrophicus factus omnino, & desperatus, vocauit me, cui dedi per quindecim dies, in lacte humano è mam-

ma recenter extracto, quindecim guttas arcani sanguinis humani, cum totidem guttis tincturae coralli, idque summo manè, ieiuno ventriculo: in potu ordinario utebatur ptisana ordinaria cum spiritu violarum, & spiritu acido mercurij, & tinctura auri, oleo vitrioli rectificato extracta, in iusculis suis utebatur. Ex horum medicamentorum usu absque vlllo medicamento cathartico, intra mensem curatus est perfectè, & fuit à febre, ab alni fluxu, & gonorrhœa sua vindicatus & liberatus, & intra tres alios menses subsequentes, in pristinum suum statum, floridum colorem, vigorem; & carnosum habitum redactus, & tunc temporis matrimonio iunctus puellæ formosissimæ, habuitque filios pulcherrimos.

Curatio decima quinta, Febris quartana.

ANno eodem, Dominus de Vernes Iurispræritus, tunc patronus & causidicus subtilis, nunc Regius Consiliarius, ætatis suæ triginta annorum, ob studiorum suorum feruentem operâ, & vigilias in his impensas, cruditates ingentes contraxit & apexias: ab his incidit in quartanam febrem: tentauit multa remedia Galenica & Chymica, sed in vanum, inuitis his omnibus perdurabat febris: præscripsi regimen victus calidum & humidum, potabat vinum purum, & summo manè utebatur hipocratico vino, & aqua cinnamomi, & intra mensem perfectè curatus est, per sudores copiosos, quos singulis diebus per poros corporis natura ipsa valente & robusta, victu tali refocillata, eijciebat.

Curatio decimasexta, Fistulae testiculi dextri.

ANno millesimo sexcentesimo decimo octavo, circa mensem Martium, Reuerendus in Christo Pater, Ioannes de Bourgogne, Religionem Capucinatorum profitens, & tunc temporis Quadragesimam prædicans, apud sanctum Papulum, incidit in tumorem testiculi dextri prægrandem: tractatus à Medico experto, & famoso, suppuratus est tumor, & Chirurgico instrumento apertus magnam copiam puris laudati eiecit: mansit apertum vlcus per multum tempus, nec ad cicatricem potuit perduci quin saniem semper, & aquosum quid valdè foetidum percolaret præduro testiculo facto, cum labris præduris, dolore ingenti, inflammatione summa, adeò vt Medicus eius de amputando testiculo cogitaret, & amputasset si annuisset Pater ægrotans qui prius efflagitabat consilium meum hac in re. Itaque vocatus visitans ipsum, sequentibus remediis curavi. Lauavi imprimis vlcus aqua frigida, & inieci in illud, syphone, essentiam martis, & apposui testiculo linteamenta madida spiritu violaceo, cum spiritu mercurij acido, & intrà diem vnum euauit inflammatio, & tumor, & dolor omnis, & Deum testor, intrà sex dies perfectè curatus est, & ad cicatricem conductum vlcus, nullis adhibitis aliis remediis quàm suprà citatis: viuit adhuc Pater, qui horum omnium testis est, cum omnibus aliis Re-

ligiosis Capucinis, qui Conuentum Castrinouidarensem habitabant tunc temporis.

Curatio decima septima, Faciei vsta à puluere tormentario.

ANno eodem, circa mensem Iulij, Dominus Dacher, Patronus & Causidicus Castrinouidarensis, à puluere tormentario quem igne tenui in catino stanneo desiccabat, concepta repente flamma combustus est omnino, facie & manu quam in catino tenebat: vocatus illico inueni eum prætumida facie & capite, absque vllis pilis & pelle in facie: manus verò dextra carne tota exspoliata erat: dolores erant adeo atroces, & summi vt conuulsione teneretur: butyro saturni illico applicato, cum spiritu iusquiami, & mandragoræ, & aqua rosacea, & frequenter mutatis hisce medicamentis, vt acrimoniam salis nitri combusti retunderent, intrà tres aut quatuor horas quieuit dolor, & intrà sex aut octo dies, perfectè curatus, solo butyro saturni, & oleo vitellorum ouorum: fit autem istud butyrum, ex minio, cerusa, aut lithargyrio, in aceto optimo, ebullito, acetum illud clarificatum & filtratum coniungitur cum oleo violarum aut oleo vitellorum, & agitatione summa conuertuntur hæc duo in butyrum quod dicimus saturni: arcanum combustorum omnium, vt diximus in Chirurgia nostra Spagyrica, Capite de Combustis, Libro tertio.

*Curatio decima octava Gonorrhœe
virulente.*

IOannes Dannette, anno eodem gonorrhœa virulenta vexatus per quatuor annos, curatus tandem fuit, spiritu camphoræ & therebentinæ, purgato prius corpore antimonio nostro; & dato illo camphoræ spiritu, ad quantitatem ꝑ ℞. in ꝑj. succi limonum: repetitis dosibus tribus curatus est absolutè.

*Curatio decima nona, Carnosa substantia
in meatu urinario adnata.*

Petrus de Sancto Saturnino, robustus admodum, & fortis adolescens, ætatis 25. annorû, eodem anno, ob perpetuas gonorrhœas, quas variis in annis passus erat, incidit in vlcus vrinæ meatus in quo agglutinando natura fungosam produxerat carnem, ita ut vrinæ meatus impediretur. Chirurgorum vulgus appellat hunc morbum virgæ carnositatem, quam sequentibus remediis curavimus: candelas tenues paravimus ex cera alba, cui admiscuimus antimonium crudum, tenuissimè tritum, & beneficio harum candelarum apertum meatum vrinæ tenebamus, & levi & insensibili corrosione carnem superfluum sustulimus: perungebamus etiam aliquando candelas eiusmodi spiritu mercurij acido, & recenter perunctas iniiciebamus in vrinæ meatum,

ibique sinebamus longo tempore; deinde ungebamus eadem candelas oleo vitellorum ouorum, & sic breuissime curauimus intra hebdomadam, carnositatem illam absque recidiua vlla.

*Curatio vigesima, Quartana
duplicis.*

MAria de Polastre filia Regi, Consiliarij Castrinoidarensis, annos nata 8. afflicta fuit per tres, aut quatuor menses, quartana duplici, cum nausea fere perpetua, tumore pedum, ventrisque inferioris, cum schirrosa & prædura hepatis, & lienis regione: curauimus autem ipsam etsi desperatam omnino à parente suo, Domino de Polastre Regio Consiliario, sequentibus medicamentis. Præparauimus imprimis humores tenaces, & viscosos iulapijs attenuantibus & aperientibus, oleo vitrioli alteratis, per octo aut decem dies, peruncta quotidie regione hepatis, & renum oleo succini albi, seu carabes. Deinde dedimus illi grana decem antimonijs nostri, in cochleari vini optimi, quo multa pituitosa, biliosa, & melancholica, fœtida, & putrida sursum & deorsum eiecit. Deinde iterauimus iulapia aperientia & attenuantia, & sic intra duos menses euauit febris, & omnia alia symptomata, præter spem & credulitatem suorum parentum, qui filiam hanc cum carissimam præ cæteris haberent, salutem illius à Deo precibus suis obtinuerunt.

Curatio vigesima prima, febris Quartana, & Icteri nigri.

Filiola Domini de Vernes, Regij Consiliarij Castrinoudarensis annos quatuor tantum nata, fuit circa mensem Septembris, anni 1618. febre quartana simplici afflicta, permansitque febris in suis typis integris & immutabilibus per septem menses: deinde apparuit icterus niger per totum corpus, & vomitus fere perpetuus, cum tumore satis duro in regione lienis; nigerrimæ verò erant vrinæ. Vocatus ego tunc temporis; antea enim vocatus non fueram, nec alius medicus, vidi filiolum illam, & de salute illius multum speravi, propter vrinam, quam magna copia eijciebat, itaque præscripsi iulapia aperientia oleo vitrioli alterata per quatuor dies, serò & manè sumenda, & vinum modicè dilutum aqua ptisana gramine alterata, & candenti calybe calybeata: hisce diebus transactis dedi grana decem antimonij mei, quo multa absque vlla violentia sursum & deorsum ejecit nigerrima & fœtida, qua sola purgatione euauit febris, & pedetentim deinde euauit icterus & tinctum est corpus florido, & viuido colore, & adhuc viuit incolumis & salua filia.

Curatio vigesima secunda, febris
Pestilentis.

ANno 1614. viguit febris pestilens per totam nostram regionem, qua omnes fere vexari fuerunt, quamplurimi verò extincti, salui autem multi euasere sequenti methodo. Primis ipsis diebus antequam exanthemata rubea vel nigra apparerent eiectione enemate emollienti & refrigeranti sanguinem mittebam magna satis quantitate, repetita phlebotomia, ne vires ægotantis disperderentur: sequenti statim die, secundo, aut tertio ab incursu febris dabam grana viginti antimoniij mei, quibus multa sursum & deorsum eiciebant, & in multis cessabat febris, & omnia symptomata, & bene valebant; in multis verò non, at persistebat: his autem iulapia præscribebam refrigerantia & alexiteria ex decocto pentaphylli, acetosæ, berberis, & similibus cum oleo vitrioli, quo semper vsi sunt, & diebus criticis utebantur cum confectioe alchermes, bezoattico minerali, quod est antimonium sudorificum, hacce methodo mille curati sunt, inter quos fuit nobilis de sancto Stephano, Dominus de la Pomarede, Dominus de Baraigne, & tota sua domus, Dominus Douradou, Regius Consiliarius: & alij quamplurimi nobilissimi viri, qui Regem nostrum Ludouicum in obsidio urbis Montis-Albani comitabantur anno 1621, simili methodo, ab hac pestilenti febre

x c'est le même individu

liberati fuerunt, & hi omnes qui meo antimonio semel in mense utebantur, præseruati sunt illæsi & intacti ab hac contagiosa febre.

Curatio vigesima tertia, Variorum ulcerum per totum corpus.

Petrus de Turies ingenuus adolescens mercator, annos 25. natus, ob prauum vitæ suæ victus regimen, dum mercaturæ suæ tyrocinium Tolosæ faceret, incidit in scabiem profundam & ulcerosam per totum corpus, cum febre lenta, quæ noctu exacerbabatur. Medicati sunt Tolosates Medici ipsum, purgationibus, phlebotomijs & balneis; scabies autem exacerbata fuit potius quàm curata, & conuersa est in ulcera profundissima, cum crustis liuidis & plumbeis variegatis, ita vt lepra videretur: impotens itaque factus, à suo Domino mercatore veniam petijt, vt Castri-nouidarium peteret, sanitatèmq; ex me, Deo annuente, expetere posset; venit tandem & sequenti methodo ipsum curatus sum. Misi iterum ego sanguinem, vt & medici Tolosates fecerant, sanguinèmq; inueni putridum omnino, & corruptum sepi coloris, non sanguinis. Itaque sequenti die à missione sanguinis, dedi illi grana quindecim croci metallorum, & per tres dies purgavi ipsum, iterata simili dosi. Præparavi deinde humores iulapijs aperientibus & alexiterijs, oleo vitrioli alteratis, & vsus est hisce iulapijs per decem dies: his transactis purgavi iterum ipsum ter antimonio meo cathartico: deinde per sex dies

usus est diæta attenuanti & sudorifica ex extracto gaiaci, cum aqua cardui benedicti parato: sumebat autem huius extracti ℥ iij. singulis matutinis horis, cum drachma semisse antimonij sudorifici mei, & omni arte adhibita sudabat quàm maximè in lecto coopertus: interim sua vlcera, tangebam spiritu mercurij acido, & balsamo tartari, & sic perfectè curatus est intrà viginti dies: in quorum fine misi iterum sanguinem ex basilica dextra ad quantitatem ℥ iij. & inueni laudatissimum sanguinem, & sic ipsum dimisi, & viuit adhuc incolumis.

Curatio vigesima quarta, Lupi.

ANno 1619. Petrus de Fausse, loci de Baraignes, Faber ferrarius, incidit in tumorem schirrosum prædurum in tibia dextra, anno suæ ætatis 35. tumor iste primis mensibus indolens fuit, sexto autem, aut septimo mense dolor aliquis aduenit, & prætumuit pes totus: ipsemet impatiens ferro candenti tumorem aperuit; nihil autem ex apertura resiliit, nisi quid saniosum: apposto autem vnguento ex oleo rosaceo & vitello oui, exacerbatus est valde tumor, & dolor, in molémque maiorem extumuit pes omnis: ipse verò ægrotans quia pauperrimus erat, nullos medicos, nec chirurgos vocauit; sed vt sanitatem illi, filiisque suis, & vxori necessariam restitueres Deus, votis efflagitabat. Itaque adueniens ego fortuitò, domi suæ inueni ipsum ægrotantem huiusmodi morbo, visitaui ipsam, & inueni vlcus

cancrosum, lupum dictum, perfectum omnino & absolutum, labris magnis & præduris, quamplurimis venis nigris & liuidis circumdatum, dolore ingenti & acerbissimo concomitatum: ægrotantem verò inueni febre lenta afflictum, facie plumbea & gracili corpore. Itaque hisce sequentibus medicamentis dedi opem illi citam & tutam: purgaui ipsū imprimis antimonij mei dosibus quatuor, per quatuor dies propinatis: deinde arcano sanguinis vsus est per quindecim dies, cū extracto veronicæ. Deinde iterum purgatus antimonio meo, & interim lupi seu vlcis carnes fungosas & superfluas gladio candēti sustuli ad os vsque, fossile magnum, fossileque minus, eaque carne obducta inueni. His actis oleo mercurij totū vlcus, & carnem superstite vlcis tetigi, post scastrum decisum oleo vitellorū ouorum vsus sum & extracto Aristologiæ rotundæ, vt mundificarem vlcus, quod breui factum est, & solis illis medicamentis, regimine virtus obseruato euchymo, calido & humido, ad cicatricem laudatam conductum est vlcus, & curatus est perfecte ab illo vlcere absque recidua, petitique Castra Montis-albani, ibique mortuus est non impetu martis, at impetu febris pestilentis, quæ tunc temporis viguit maximè.

*Curatio vigesima quinta, Herpetis totam
manum occupantis.*

Michaël Sartor Castrinoidarensis, anno eodem, manum dextram habuit contaminatam herpete miliati, maligno admodum, exacer-

babatur enim medicamentis ordinarijs: tentavit æger multa remedia, sed omnia in vanum: venit ad me, auxiliũque petijt: itaque manum suam tetigi per pauco oleo mercurij, ita vt dolorem nullum sentiret, cautus enim debet esse medicus in administratione & perunctione illius olei; magnus enim est ignis, & si magna quantitate applicetur, magna parit symptomata, inflammationem putà maximam, dolorem ingentem, & tumorem magnum. Quocirca non temerè est applicandum quibuscumque partibus corporis, & si applicari contingat necessitate quadam, cautè admodum & minima quantumcumq; fieri potest quantitate applicandum est. Perunxi itaque herpetem istum quatuor aut quinque guttis istius olei mercurialis, & ficcatum est vlcus omnino & curatus est æger, quem, vt radices morbi omnino eradicarem antimonio meo purgavi, & misi sanguinem ex brachio dextro ad quantitatem ℥ viii. & præscripsi vt frigidam potaret per totum mensem Augusti facta enim est cura hæc; in eodem mense.

Curatio vigesima sexta, Herpetis profundi.

DOminus de Labia, Procurator Castrinoudarensis crus dextrum habuit herpete profundissimo per sex annos vexatum, è quo sanies cruenta per tempus effluebat; vt illum curarem misi sanguinem ex basilica dextra, deinde purgavi ipsum antimonio meo, quod ego ne innotesceret nomine Catholici magni, aut febrifugi nominabã; ægroti enim si sciuisset antimonium esse,

nolissent finire, tantæ est apud omnes infamia antimonium; sed hac cautela sanitatem ego omnibus restituebam. Purgatus ergo Labia noster antimoniali nostra purgatione, iulapia refrigerantia, oleo vitrioli alterata sumpsit per octo dies, & interim tetigi vlcus suum oleo mercurij, sed perpauca admodum quantitate & succo semperuiui maioris siccatum est omnino vlcus, & ad cicatricem laudatam reductum breuissimo tempore: viuit adhuc incolumis ab omni herpete liber.

Curatio vigesima septima, Alterius Herpetis.

Ioannes Arnaldus de Capella Regius Consiliarius Castrinouidarensis, afflictus & vexatus fuit per multos annos herpetib⁹ in varijs corporis partibus, præsertim in metacarpo manuum: ab hisce vlceribus & scabie maligna ipsum liberauimus misso sanguine, & purgato corpore, extracto Rheubarbari, & scammonæ, & perunctis vlceribus perpauca quantitate olei mercurij: redibant tamen vlcera, verno tempore, sed quamprimum tacta erant oleo illo mercurij euanescebant: atamen euanuerunt omnino iam, nec amplius vexatus est illis vlceribus, postquam oleo vitrioli in iulapijs acetosis vsus fuerit.

Curatio vigesima octaua, Dysenteria.

Dominus Destieu, Mercator vrbis Limosi habuit multos filios, quos omnes dysenteria perdidit,

perdidit, dum autem vnus ex illis iunior & annos quatuor natus superstes esset, & laboraret eadem dysenteria, vocauit me, vt, si Deus annueret, suum filium liberarem à tanto morbo: anno ergo 1620. petij locum illum, vidique paruulum illum ægrotantem febre magna, pulsu magno & veloci, siti maxima, lingua nigra, eiectionibus conditis sanguine puro, admixta bile porracea, vigilijs cum maximis & torminibus ventris, nauſeaque & vomitu fere perpetuo: vt ergo eum curarem à tanto morbo, misi sanguinem imprimis è basilica dextra, ad quantitatem vnciarum trium aut quatuor; erat enim infantulus vt dixi: misso sanguine præscripsi ipsi iulapia refrigerantia ex decocto acetosæ, portulacæ, & plantaginis oleo vitrioli alterata, & serò & manè utebatur hisce iulapijs ad quantitatem ℥ v. serò verò, tempore somni sumebat drachmam semis terræ exanimatæ vitrioli calcinati, ad rubedinem; terra autem illa exanimata dicitur, cum per lotiones varias aquæ dulcis priuatur ab omni suo sale: postquam autem vsus est terra illa tribus vicibus, euauit omnino fluxus ille sanguinis: permansit autem fluxus biliosus nonnullis adhuc diebus, sed cessauit tandem, & omnia symptomata, & bene valuit, & viuic adhuc magna patris, matrisque iucunditate.

*Curatio vigesimanona, alterius
Dysenteria.*

Petrus Dannette, seruus Domini de la Pomarede, dysenteria laborauit eodem anno, isque
B b

curatus est vnica dosi antimonij mei, per quam multa eiecit supra & infra, & perfecte curatus est illa sola vice; causam enim dysenteriae foras eduxit purgatione antimonium meum, sicque morbus & omnia symptomata: euauerunt uiuit adhuc qui testis tanti effectus esse potest.

*Curatio trigesima alterius
Dysenteriae.*

FRATER meus Geraldus Faber, vnicum habebat filium eodem anno dysenteria maxima laborantem, praeter comunia & parapneumonica symptomata, erat febris maxima & moror maximus, ita vt totus corporis habitus hecticus videretur & marasmosus, quod per tres menses dysenteria illa laborasset, absque vilo remedio adhibito: morosus enim erat maxime ille puer, quod pater in illum nimis esset indulgens, etsi esset puer ille annos octo natus: curauimus tandem illum iusculis alteratis semine portulacae, acetosa & portulaca, & guttulis nonnullis olei vitrioli, quo etiam sua pituita alterabatur: sumpsit etiam tribus vicibus terram nostram exanimatam vitrioli, & sic curatus est & liberatus; cum tamen multi alij pueri eodem morbo laborantes hoc eodem anno extincti sint, quod similibus non vsi sint remedijs, sed ab alijs medicis diuersimode tractabantur.

Curatio trigesima prima, febris Hectica.

DOmina de Caillauel, filia nobilissimi viri de Baraignes, monasticam religionem profitens

in Conuentu loci des Casses, annos nata 25. circa annum eundem per totum annum lenta febre vexata fuit, gracilescence totius corporis habitu, cum exacerbatione illius febris duabus horis post pastum: incidit autem in hanc febrem ob orationes & meditationes continuas, quas per totam fere diem, noctemque Deo faciebat: itaque cessantibus mensuris purgationibus suis, & melancholica facta incidit in hanc febrem, qua per annum detenta est, & tandem post multa remedia dogmaticorum, potiones catharticas, phlebotomias, balnea, & lactis humani vsus, incurabilis & desperata fuit à medicis, & relicta. Vocatus ego visitavi ipsam, & fere febre hectica in tertio gradu laborantem inueni, nares erant acutæ, concaua tempora, facies omnino hippocratica, gracili admodum totius corporis habitu, sola pelle membra tegebantur: desperabam ego etiam de salute illius, remedia tamen sequentia tentavi; præscripsi victus regimen euchymum calidum & humidum, vt gelatinis ex caponibus, & perdicibus factis & præparatis vteretur, & in singulis dosibus permiscebatur ꝑ j. spiritus violarum, cum guttulis decem arcani sanguinis humani, aut ceruini, quod arcanum sanguinis cerui in gratiam illius parauimus hoc eodẽ anno, & post mensem integrum quieuit aliquatenus febris, & moderata sunt symptomata: sequenti mense vsa est, quia fortior erat aqua distillata ranarum fluuiatilium pro pitisana sua, aqua cinnamomi alterata: in fine autem illius mensis robustior adhuc fuit, & carnosiori adhuc habitu, & apparuerant menses, quos vt magis prouocarem vsa est copiosiori arcano sanguinis

humani in gelatiuis suis, quas ad quantitatem ꝑvj. quater in die sumebat, & in principio alterius mensis in plunilunio copiosè fluxerunt menses, albi primo, deinde rubei, & post decem, aut quindecim dies, in fine istius mensis febris euauit omnino, & reliqua omnia sua symptomata, recuperato somno, & comedendi appetitu, qui omnino deiectus erat, & sic benè valuit, & viuit adhuc superstes & incolumis ab omni morbo.

*Curatio trigesima secunda, alterius febris
Hectica.*

ANtonius de Lorde, anno eodem, ingenuus iuuenis annos natus 18. incidit in febrem lentā, quæ à pastu exacerbabatur, gracilescence totius corporis habitu: itaque vocatus ego, cum altero medico famoso, consilio inter nos habito, ipsum diiudicauimus hecticum in primo gradu, ingruēt: secundo: præscripsimus illi victum humidum, & lac humanum: & ego vt loco pitianæ vteretur aqua prima stillatitia vitrioli, quæ est phlegma illius, & balnea præscripsimus aquæ dulcis tepidæ, & intrā paucos menses perfectè curatus est, & tota sequenti æstate bene valuit: ingruētē verò hyeme incidit in tumorem scrophulosum metacarpij pedis sinistri cū carie ossis phalangis primæ, digiti magni, quo vlcere adhuc laborat rediūtque febris hectica, quam curare cum suo vlcere difficillimum iudicarunt omnes Medici & Chirurghi: ego quoque de salute illius maximè dubito, quòd scrophulas internas suspicor; cura-

tionem tamen aggrediar & reponam, si succedat: mortuus est tamen.

*Curatio trigesima tertia, vulneris ab ictu
ensis in cubito dextro recepti.*

Dominus de Sainct Estienne, Dominus de la Pomarede, vulneratus fuit eodem anno à Domino de las Toussilles, ictu ensis in ipsamet articulatione ossis radij cum osse brachij; & quāprimum vulneratus fuit, intumuit valde brachiū, & dolor acutissimus subsequutus fuit: vocatus ego vt dolori & vulnere medelam afferrem, per chirurgum sanguinem mihi ex basilica brachij sinistri, vulnerato oppositi, vt reuulsionem facerem humorum, ne confluere ad brachiam vulneratum: misso sanguine ad quantitatem ℥ viiij. robustissimus enim erat, & annos 25. natus, & sanguineo temperamento: post sanguinis missionem vulnus aqua sclopetaria lauauimus, & tinctura aristologiae rotundae, & florum hypericonis spiritu therebentinæ extracta perunximus, & à perunctione quieuit dolor, erat enim perpunctus nervus quidam vnde dolor maximus ortus erat, & hisce folis medicamentis curatum est vulnus intra quindecim dies, absque vilo symptomate.

Curatio trigesima quarta, cholerae Morbi.

Raimundus de Monard, aquarum, nemorumq; magister, anno 1510 natus septuaginta, venerabilis admodum senex, in quo prudentia & omnes ani-

mi dotes, quamplurimum tunc temporis vige-
bant, ætatisque labētis nesciebant declinationem:
at annorum multorum mole pressus animus velu-
ti palma florebat: decubuit eodem anno 1620.
circa mensem Iulij cum vomitu atrabilario cru-
delissimo, perquam fœtida enim & nigra eij-
ciebat, eaque multa, & maxima quantitate; in-
trā enim duos dies, quibus vexatus est æquale
pondus sui ipsius horum humorum euomuit.
Conuocatis ergo Medicis vt consilium inter
nos haberemus de præseruando tanto sene,
conclamatum fuit inter nos, vt vna voce des-
peratum de salute eius, tum ob magnitudinem
morbi & symptomatum violentiam & malignita-
tem, & ægotantis labilem admodum ætatem &
corporis imbecillitatem; nihilominus ego cum
medicus suus chymicus & ordinarius essem, mi-
hi que maximè fideret, non omnino desperabam
de eius salute. Rogauit ergo is pemet ægotus, vnā
cum vxore sua, vt opem afferrem néue desponde-
re, vllō modo, quod vires adhuc valerēt & animus
ægotantis. Itaque hisce verbis audacior factus et si
pulsus suus esset fere moribundus, iulapium præ-
scripsi ex decocto acetosæ, & pentaphylli & berbe-
ris: addidi succum depuratum & coctum cyto-
niorū, & tincturā coralli rubei, cum guttulis non-
nullis liquoris aërei, & olei vitrioli tinctura auti
impregnati: sumpsit huiusce iulapij ℥ vj. tempore;
sōni cum ℥ ij. syrapi violacei, quo per quatuor
horas aut quinque placidè admodum & tran-
quillè dormiuit: à somno expergefactus ro-
bustior fuit admodum, & à vomitu illo liber;
at fluxit aluus copiosè per totum diem sequen-

tem, & per tres dies subseqentes, nigræque multa & fœtida eiecit. Continuatis autem iulapijs quibus tranquillè admodum dormiebat, tandem quieuit aluus, & intrâ mensem redijt ad pristinum statum, firmamque valetudinè noster senex, quem medici omnes moriturum indicauerant.

Curatio Trigesima quinta, Boulimi, seu famis Caninæ.

IDEM Raimundus de Monard, post tres, aut quatuor menses à curatione præcedentis morbi, incidit in famem caninam, quam Græci βουλιμόν dicunt, & κυνώδην ὄρεξιν: humor enim melancholicus acidi saporis, vt plurimum è liene in ventriculum confluebat, ibique excedentem illam appetitum sua acrimonia ventriculum vellicante excitabat: fames erat ingens, nullis cibis poterat repleri & satiari; etſi enim ad guttur vsque repletur, nihilominus tamen adhuc famem vellicantem perſentiebat, & comedendi summa cupiditate tenebatur. Vocatus ego, dedi pillularum aggregatiuarum drachmam ſemis, granis duodecim antimoniij eis admixtis: quibus pillulis summo manè propinatis, multa eiecit supra & infra, nulla violentia, nec vllò ægro- tantis tormine. Præſcripſi deinde Syrupum de limonibus, guttis nonnullis olei vitrioli tinctura auri impregnatis delibutum, quo vsus est per quindecim dies, serò & manè longo tempore à pastu ad quantitatem ℥ ij. singulis doſibus,

B b 4

& hoc vt acrimonia olei vitrioli acrimonia humoris melancholici retunderetur, & dulcesceret: oleum enim vitrioli si admisceatur oleo tartari, quod humori melancholico respondet, dulcescunt ambo, & acrimoniam perdunt, quod cuilibet experiendi obuiam erit: itaque vsu illius syrupi & purgatione prædicta perfectè liberatus est ab illo morbo, & per duos annos integros incolumis seruatus est, & liber ab omni morbo; at anno 1622. circa mensem Septembris incidit iterum in coleram morbū à quo curatus etiam est, sed hæctica febricitatis & senio, conuolauit in numerum beatorum.

Curatio trigesima sexta, Cari.

FRanciscus de Prats, circa annum 1620. incidit in somnum profundum, à quo excitari non poterat; respirabat tamen nec febris vlla erat, at pulsus admodum tranquillus & æqualis: vocatus ego caroticum iudicavi hominē hisce symptomatis affectum; non enim erat apoplecticus, nec lethargicus, nec epilepticus, quod non moueretur, nec spumam in ore haberet, at iacebat sine motu, sine sensu, oculis semper clausis, florido colore, pulsu magno & æquali, & bona respiratione: curavi ipsum caroticum, data ipsi drachma vnica salis vitrioli mei, in $\frac{3}{j}$. aquæ saluæ dissoluta, qua portione multa & quā maxima vomuit pituitosa & squosa; solet enim is effect⁹ ex his solis causis euenire. Deinde post purgationē illam supernā, à qua statim loquutus est, & nouit omnes, dedi illi aquam

cinnamomi stillatitiam, & consului vt vteretur vino puro; at pauco, ne quantitate vini vapores multiplicarentur, & ad caput ascenderent, iterumque carum facerent, & sic curatus est perfectissime.

Curatio trigesima septima, Lethargi.

Antonius Colom, baiulus, fortissimus, & robustus, Castrinouidarensis, circa annum 1614. in febrem continuam & ardentem incidit, ad quam curandam multi fuerunt conuocati Medici, quia pauperrimus erat ægrotus: peractis ergo imperfectè crisiibus, circa decimumquartum diem incidit in lethargum somnum inexpugnabilem: vxor sua cum desperaret de salute mariti sui, & morti proximum iudicaret; venit tandem eiulando, potius quàm lachrymando circa aedes meas, & vocauit me in auxilium restituendæ sanitatis suo marito: statimque petij domum suam, & inueni ægrotantem vultu luteo, & liuido, cum auditu infirmo, clamantem enim me non audiebat, cum læsa ratione & memoria, cum oscitatione frequenti, & oculis coniuuentibus, & lingua alba & saliuosa, somnoque profundissimo sepultum, à quo excitari non poterat; & si tandem excitaretur, statim redibat in pristinum statum: febris autem erat magna, & corpus suum nonnullis exanthematibus rubeis variegatum: vt ipsum à tanto morbo liberarem, vomitum prouocavi, sale meo vitrioli, in aqua saluæ dissoluto, quo vomuit multa & copiosa, pituitosa & biliosa; valebant autem vires ipsius ægrotantis adhuc,

itaque mihi sanguinē, quia adhuc missus non fuerat, & statim à sanguinis missione fugatus est somnus; à repletionē enim humorum dependebat, tum febris & lethargus ipse, non à diminuto calore nativo, vnde ego purgaui ipsum decimo sexto die, antimonij mei granis quindecim, & à purgatione post paucos dies conualuit omnino, & viuit adhuc sanus & incolumis.

*Curatio trigesima octava, Doloris
ventriculi.*

MArgareta de Villeroux, vxor Domini Stephani de Monard, Regij Consiliarij Castri-nouidarensis, dolore summo ventriculi cruciabat̃ à quindecim diebus, in quibus comederat caseum recentem & mollem, quem venenatū suspicabantur: erat autem dolor acerbissimus, & crudelis admodum, somnum capeſſere non poterat, nec vlla edulia sumere, nec vomere poterat remediis nonnullis adhibitis: vltimis autem diebus febris aderat, & partium extremarum frigus, & tremores, & conuulsiones, veneni vera symptomata. Itaque vocatus ego, statim dedi illi potionem aque saluæ, cum ꝓ j. salis nostri vitrioli, qua multa eiecit, & vomuit per totum diem, nulla violentia, & tandem eiecit caseum illum recentem, & mollem quem comederat quindecim abhinc diebus, & moderatus est statim dolor, & sequenti die refocillato ventriculo aqua cinnamomi, conualuit omnino, & liberata fuit ab omni dolore & symptomate.

*Curatio trigesima nona, Suffocationis
vteri.*

ANna de la Val, ancilla Domini de Martini, statim à cœna circa mensem Septembris, anni 1620. cecidit sine pulsu, sine voce, sine respiratione sensibili, ita vt apoplectica videretur: frictionibus multis vsi sunt astantes, & dederunt illi spiritum vini, & aquam cinnamomi, nec propterea redibat animus: idcirco vocatus ego, inteni ancillam illam suffocatione vteri vexatam: quare dedi potionem salis mei vitrioli, cum aqua saluix, qua potione multa euomit, & eiecit, & tandem locuta est, & nouit omnes, & perfectè liberata fuit ab illa suffocatione intrâ horam.

*Curatio quadragesima, Apoplexie,
& Paralysis.*

DOminus d'Arnoulet mercator, circa annum 1616. apud locum de Folcarde, circa mensem Decembris, annos natus sexaginta, melâcholicus valdè temperamenti, tum ob varia negotia que illi summo cum infortunio superuenerant ob lites varias amissas, & merces, bonaque omnia pessum euntia, statim à prandio cecidit corâ me, sine voce, sine pulsu, sine respiratione vlla sênsibili, sine motu, & sine sêsu, omnibusq; animi, tû corporis facultatibus priuatus, ita vt videretur mortuus: statim ego

cum adessem præsens, dedi illi salem vitrioli mei in aqua communi: semper enim adfero mecum, & antimonium meum, & sal illud vitrioli. Itaque à potione illa statim vomuit prandium, & maximam quantitatem pituitæ vitreæ, vnà cum cibis in prandio sumptis, perque totum diem vomuit, & interim in aures suas stillaui essentiam Cariophyllorum, & thymi, vnà cum cinnamomi oleo stillatitio, simul mixtis, & in aures, narsque stillatis, & raso capillitio toto, vesicatoria ex cantharidibus toto capiti, & collo applicaui; & cucurbitulas cum multa flamma, & profunda scarificatione scapulis affixi, & intrà viginti quatuor horas tandem aperuit oculos, & motus est, & respirauit, cui statim dedi aquæ imperialis ℥ iij. cum extracto theriacæ ℥ ij. & olei cinnamomi ℥ β. & olei vitrioli tinctura auri impregnati ℥ β. dedi hæc omnia in potionem simul permixta, quæ satis commodè deglutiuit; quamuis adhuc toto corpore paralyticus videretur. Sequenti die, quia adhuc loqui non poterat, signa tamen faciebat se capite dolere, dedi antimonium meum, ad quantitatem granorum viginti quinque, cum vino optimo, quo medicamento multa per totum diem euomuit, & eiecit suprâ & infrâ, & sequenti die loquutus est admodum balbè, nec brachia mouere poterat, nec pedes, nec truncum corporis, nisi leuissimo motu: itaque repetitis medicamentis suprâ citatis, tum quæ in aures, & nars stillata, & infusa fuerant, tum quæ cardiaca sumpserat, sequenti die iterum dedi salem vitrioli, quo vomuit multa pituitosa vitrea, & gypsea: sequenti autem die purgaui an-

timonio meo, quo copiosiora quàm credi possunt, eiecta fuerunt supra & infra: & sic tandem loquutus est satis perfectè, & motus membrorum omnium valdè debilis: testiculi verò apparuerunt tunc temporis tumidi valdè, quibus lintea madida spiritu vini apposita fuerunt, nec cessit tumor hoc remedio; at tumor grandior fuit, & durior, absque vlla inflammatione: tunc temporis cataplasma emolliens & discutiens ex radicibus althææ, & liliorum cum folijs maluæ paratum, & in vino puro coctum, & farina fabarum malaxatum applicauimus, & oleo ceræ rectificato priùs perunximus, & continuato remedio per octo dies, ad suppurationem deuenerunt tumores illi testiculorum, & aperti, pus multum laudatum eiecerunt, & ad cicatricem conduximus laudaram intrà mensem: & interim purgatus fuit bis in illo mense antimonio meo ægrotus noster, & totum corpus perunctum spiritu ceræ, & oleo cariophyllorum, vt membrorum omnium calor multiplicaretur, & sic serosos humores qui neruos imbiberant euanescerent, quos toto sequenti mense stupa sicca, singulis matutinis horis antimonio nostro sudorifico propinato, sudores eliciendo, tandem fugauimus, & ægrotum nostrum ab apoplexia, & paralyfi subsequente tutissimè & iucundissimè liberauimus, obseruato regimine victus tenuissimo, vt in acutis obseruari præcepit Hippocrates: viuit adhuc ægrotus, qui testis est huiusce historiae.

Curatio quadragesima prima, Fistula.

Dominus de Gaubert Chirurgus loci de Vignonet, annos natus 45. febre pestilēti, & maligna vexatus fuit, & ab ea liberatus imperfecta crisi, metastasi facta humorum peccantium in tumorem durum, & schirrosum, in medio pectoris, qui tumor medicamentis & cataplasmatibus emollientibus, & suppuratibus, ad pepasmū & maturationem tandem deuenit ingenti cum dolore: & apertus, pus satis liquidum & aquosum eiecit: māsit autem ab apertura tumoris, per annum integrum apertum vlcus, nec ad cicatricem vllam potuit cōduci, magno incōmodo agrotantis, dolebat enim semper acerbissimē illa parte, febrīque lenta tenebatur: itaque hecticus iudicatus, & atrophicus à medicis, vocauit me, vt opem ferrem, visitauit vlcus, & percontatus sum eius profunditatem, & medio pectore, circa medium ossis sterni vergebat vlcus vsque ad vltimam partem mammae sinistrae: labra ipsius vlcis dura erant & callosa, & minimo foramine eminebat: intus autem grandiori fistula percauatam, aquosum & liquidum quid satis fœtidum, & flauo coloris effluebat, magnūque erat in ea parte dolor: hisce perpensis fistulā, & cauernosum vlcus iudicaui. Ad quam curandam sequentibus remediis, vsus sum: Imprimis agrotum bona spē futuræ salutis consolatus sum, & timorem hecticæ febris longè propuli, timebat enim ipse febrem illam hecticam, qua tenebatur; at non erat vera febris hectica, sed symptomatica, & per sympathiam, & proximitatem vlcis, &

putrentis humoris, cor patiebatur ardorem febri-
lem, qui tandem hecticus, & fixus factus fuisset,
ni curatus fuisset à fistula illa ægrotus noster: ita-
que primis ipsis diebus purgavi ipsum extracto
rheubarbari & scammonæ & medullæ cassiæ,
quo medicamento ad quantitatem ℥β. sumpto,
blandè admodum fluxit aluus. Præscripsi dein-
de iulapia refrigerantia ex decocto acetosæ, &
portulacæ, succo limonum, & oleo vitrioli alte-
rata, cum syrupo limonum: vsus est per men-
sem hisce iulapiis, serò & manè, obseruato regi-
mine euchymo humido, & calido: utebatur enim
vino tenui, & potabat tantùm iuscula optima,
quibus singulis dosibus guttulæ viginti permif-
cebantur arcani sanguinis humani, & in vlcus in-
ijciebatur syphone arcanum illud sanguinis hu-
mani, cum extracto aristologiæ rotundæ permix-
tum: tactum autem & causticatum fuit vlcus
oleo mercurij, & postquam scarrum decidit, la-
uatum fuit vlcus semper, vsque ad cicatrifatio-
nem, arcano illo sanguinis, & extracto illo ari-
stologiæ, & aliquando essentia ferri, quibus solis
curatus est, & viuit adhuc Chirurgus iste, perfe-
ctè sanus.

Curatio quadragesima secunda, Epilepsia.

IOannes de Fungé, filius Petri de Fungé, Villa-
nus, & operarius fratris mei, Geraldii Fabri,
aduēnit domum fratris mei circa annum 1620.
annos natus 15. adferens oua, circa mensem Maij,
1619. ad ignem positus, & se calefaciens, cecidit

in terram coram me & fratre meo, sine sensu, & cum motu tremulo, & querula voce, & cum spuma circa os. Cui statim dedimus aquam imperialem, cum spiritu viridi vitrioli, & statim surrexit, & fuit ab illo epileptico insultu liberatus, sed tribus aut quatuor horis post redijt insulius, & paroxismus, à quo liberatus simili medicamento, falem vitrioli mei dedi, à quo purgatus est per vomitum, toto illo die: & fuit toto illo die à paroxismo liber, qui singulis tribus horis superuenire solebat: deinde sequenti die purgauimus antimonio nostro, & per octo dies vsus essentia succini albi cum spiritu viridi vitrioli, in aqua cinnamomi propinatis ad minimam quantitatem: & his solis medicamentis perfectissimè curatus fuit, iuuenis ille ab epilepsia sua, quæ ab vtero matris ortum duxerat: viuit adhuc iuuenis ab omni morbo liber: laus sit Deo, & gloria sempiterna.

*Curatio quadragesima tertia, Suffusionis
& Cataractæ.*

Rouays

FRancisca de Douays, annos nata sex, aut septem, iuuenis admodum filiola, cataractam & suffusionem passa est in vtroque oculo, inter crystallinum humorem, & corneam tunicam concreto humore quodam albo, & crasso, quo crystallinus humor obtenebrabatur, & vnde visus læsio, aut potius amissio: vocatus ego, vt puellæ illi opem afferrem, causticum potentiale inter vertebam, secundam & tertiam colli præscripti applicandum, & purgavi granis decem antimonij mei, &
ex croco

ex croco metallorum infuso in aquis stillatitiis euphragiae & foeniculi, paravi collyrium quo saepissimè oculos utrosque manè & vesperè laudabat, & sic pedetentim, absque vlla operatione manuali & chirurgica, sublata est suffusio, & cataracta, sinè recidiua.

Curatio quadragesima quinta, Ungulae.

ANna de Douays, altera filiola eiusdem Domini de Douays, annos nata octo, & soror eiusdem Franciscæ prædictæ, unguam habuit in oculo sinistro ad latus pupillæ: solo vsu croci metallorum curauimus perfectè ipsam, & euauit omnino unguam, & perfectè curata est, absque vlllo alio remedio.

Curatio quadragesima sexta, Carbunculi pestilentis.

Petrus de Cassaignol, Presbyter loci de Villepinte, circa annum 1617. mensis Augusti laborauit febre maligna, in cuius quarta die apparuit tumor circa oculum dextrum, in cavitae palpebræ inferioris, cum rubore maximo, & capitis, & colli totius tumefactione dolorifica: in medio autem tumoris erat aliquid nigri, magnitudine lentis: sequenti die idcirco parentes eius quòd gangranam existimassent, propter ampullas & vstiones, similes illis quæ fiunt ab aqua ebulliente, quæ circa tumorem apparebant, me vocarunt: cui sequentibus remediis medelam attuli. Imprimis

mihi sanguinem ex basilica, magna quantitate, erat enim robustissimus vir, & in florenti aetate constitutus annos natus quadraginta: post missionem sanguinis, affixi scapulis, & lumbis cucurbitulas cum profunda scarificatione, & lenissima scarificatione cutem distentam circa tumorem dilatavimus, & medium eius iam causticatum &ustum humoris acrimonia tetigimus oleo mercurij, ut igne istius, ignem alterius extingueremus, quod Deo annuente factum est: nam postquam scarrum decidit, brevi tempore perfecte curatus est aegrotus noster tum a carbunculo, tum a febre, praescriptis iulapiis, alexiterijs, oleo vitrioli alteratis, quibus usus est, per octo dies, & antimonio nostro sudorifico, diebus criticis exhibitio.

Curatio quadragesima septima, Schirri.

Ivo Faber, filius fratris mei, annos natus octo, melancholici temperamenti, & pituitosi, taciturnus enim est valde infans & quietus, hyberno tempore circa annum 1620. habuit tumorem durissimum indolentem in brachio dextro, in musculo deltoide: multa adhibita sunt cataplasmata suppurantia, & discutientia, a Chirurgo, sed omnia in vanum. Cum ego viderem illum tumorem non posse resolui, nec ad pepasum conducere, nisi sanguinem ex brachio opposito, ad $\frac{3}{4}$ vj. deinde purgavi ipsum ter, antimonio meo, granis decem exhibitis in vino puro: a purgatione statim tumorem discutiendum aggressus sum: perungebam tumorem illum frigidum & durum, oleo tartari cum spiritu eius: deinde superponebam calide ballamum

fulphuris, & tandem spiritu cryftalli, & fale illius in spiritu eius diffoluto intrà mensem euauit tumor, & perfectè curatus est omnino.

Curatio quadragesima octaua, quartana Febris.

MAria d'Honous, vxor Francisci de Lorde, annos nata 40. fuit febre quartana vexata, circa annù 1620. in mense Septembri, eam ipsam purgauimus, variis potionibus cathartici dogmaticè præscriptis melanagogis, & tamen febris permansit in eodem typo, per sex & septem mēses; cui tandem medicamenta spagyrica porreximus: purgauimus eam ter aut quater antimonio nostro, & vsum quotidianum aquæ cinnamomi consuluimus: deinde extractum theriacæ in paroxismo ipsius febris dedimus, & sic tandem curata fuit omnino à febre sua quartana, & viuit adhuc.

Curatio quadragesima nona, alterius Febris quartana.

FRanciscus de Pene, ætatis 35. fuit anno 1621. à febre quartana vexatus per octo menses, cui omnia ferè remedia dogmaticè præscripta adhibita fuerunt, & regimina victus; circa finem autem octauæ mensi à me petiit opem, inuenique eum schirroso ferè hepate, pedibus valdè tumidis digitorum impressionem sustinentibus, ita vt hydropicus videretur: mutato ergo victus

regimine; potabat enim aquam, & ptisanā herbis nonnullis, & radicibus alteratam, vinūque merum consului, sed paucum; & manē, ieiuno stomacho præscripti ut sumeret ℥ j. spiritus vini optimi: purgavi ipsum antimonio meo ter aut quater diuersis diebus, & vsum aquæ cinnamomi, aut vinum hippocraticum consului, & præscripti, & his solis medicamentis curatus est perfectè, & viuit adhuc incolumis ab omni morbo.

Curatio quinquagesima, Febris pestilentis cum nausea perpetua, & vomitu in muliere prægnante.

R Aimunda de Solier, vxor fratris mei Geraldi Fabri, anno millesimo sexcentesimo decimo sexto, ætatis suæ 38. & vtero gestans, febre maligna, exanthematibus multis rubeis per totum corpus variegata, detenta fuit. Præter autem varia symptomata quibus febris illa concomitata erat, nausea erat perpetua, & vomitus humorum biliosorum: omnes Medici de salute ægrotantis desperabant, & præcipuè quòd vtero gestaret: nihilominus tamen curata perfectissimè fuit, nec abortum fecit; sed & fœtus, & vtero gestans seruati sunt sequentibus remediis. Imprimis, vomitui succurrimus iulapiis acetosis, succo limonum, & oleo vitrioli alteratis, quibus aliquando guttulas tincturæ auri addebamus, & arcani nostri sanguinis humani guttulas nonnullas, & his solis medicamentis sæpissimè iteratis in iusculis, & aliis poculentis, tandem

seruata illa mulier prægnans, nulla facta crysi euidenti & manifesta; nisi per insensibilem transpirationem, & vomitum, quem compescimus primis ipsis diebus, oleo nostro vitrioli & tinctura auri.

*Curatio quinquagesima prima, Surditatis
& difficilis auditus.*

Plurimum aliquis Pater, Religionis Capucinorum, cuius nomen è memoria excidit, ætatis 48. annorum, fuit anno millesimo sexcentesimo vigesimo primo, in Conuentu Castrinoidariensi affectus difficili auditu, nihil ferè audiebat, nisi soni magni essent, & acutissimi: incidit autem in hunc affectum pedetentim, obstructione facta neruorum qui inseruiunt auditui; multos consuluit medicos, multaque remedia expertus est per quinque annos, quibus & Tolosa, & varijs alijs in locis commoratus est, in quibus medicos omnes consultabat. Tandem dum erat in conuentu Castrinoidariensi, consuluit me de surditate sua; quam curavi sequentibus medicamentis. Imprimis purgavi illum sexies, per diuersos dies, porrectis granis viginti antimonij mei, quibus copiosissimè fluxit aluus, vt Hipocrati satisfaceremus, asserenti surditates alui fluxu curari posse; deinde caustica potentialia applicuimus tibiæ suris, vt reuelleremus humores ab auribus in partes inferiores hisce vlcibus; deinde essentiam thymi, & cariophyllorum simul mixtos, in aures

instillauimus, serò & manè, gossipiùmque his essentijs pertinctum assiduè ferebat in auribus, vitæque semper tenui, & attenuante, vinòque albo vsus est. & oleribus omnibus abstinuit, & sic intra mensem curatus est, & perfectè audiuit.

*Curatio quinquagesima secunda, alterius
Surditatis.*

Dominus de Lilac Vitarius, ob atatem, sexagenarius enim erat, & ob rigores frigoris Montium Pyrenæorum in quibus degebat, incidit in difficultatem audiendi ex vtraque aure; quòd autem intimus erat amicus meus, statim me petiit, & communicauit affectum, & similibus remedijs, & obseruata eadem methodo curauì ipsum perfectissimè, & adhuc viuit incolumis, & sanus; vititur autem vt à recidiua præseruetur gossipijs in cavitare aurium delatis, essentia aloës delibutis, vt à frigore præseruetur hiberno tempore, & à fluxu humorum; caliditas enim illius essentia cerebrum roborat, & humores frigidos discutit, neruùmque auditorium in sua limpeditate & claritate conseruat, sicque facultas animalis absque vllò impedimento facillimè in aures defertur.

*Curatio quinquagesima tertia, doloris
Aurium.*

Dominus de Couffin, circa annum 1621. in mense Octobri, grauissimo dolore auris

dextræ laborabat: itaq; vocatus, visitaui ipsum, auremque suam externam nulla inflammatione decentam inueni, at sanam omnino: intus autem erat dolor grauissimus: misi itaque sanguinem ex brachio dextro, ex cephalica, ad magnam satis quantitatem; robustissimus enim erat, & in consistenti sua ætate: deinde purgavi ipsum pillulis de agarico admixtis granis decem antimoniij mei: in aurẽ autem instillaui oleum vitellorum ouorum sæpius distillarum cum sulphure: à prima vnctione, seu in aurem dolentem stillatione ipsius olei quieuit dolor, & tota ipsa nocte dormiuit, qui septem alias noctes infomes omnino vigiles transegerat: manẽ autem per aurem ipsam copiam puris laudati eiecit; hinc certi fuimus, dolorem prouenire ex tumore quodam phlegmonoso in penitissimis auris partibus generato: continuauimus stillationem olei nostri vitellini & perfectè curatus est, & viuit adhuc incolumis.

*Curatio quinquagesima quarta, alterius
doloris Auris.*

Dominus Germanus de Vernes, anno 1623, dum Tolosæ degeret, vt Senatus Tolosanus ipsum Consiliarium Regium Castrinoidarensem admitteret, probatione facta suæ capacitatis, ob feruorem studij sui, ob vigiles, & infomes noctes quas transigebat, in catarrhum incidit ferocem, à quo leuicula febris erat, cum grauissimo tamen & acutissimo auris sinistrae dolore: eram tunc temporis Tolosæ, vocauit me, & statim per

Chirurgum mihi sanguinem ex cephalica sinistra, & sequenti die curavi ipsum pillulis de agarico, admixtis granis decem antimonij mei, & in aurem suam instillavi guttulas nonnullas olei mei vitellini (supradicti), & sic perfectissime subleuatus est ab omni febre, catarrho, & dolore, absque suppuratione vlla, quòd non esset tumor vllus intrà aurem; at erat collum, & tota pars illa sinistra capitis inflata, & tumefacta, sed à purgatione, & venæ sectione, & vntione olei mei euauit tumor ille externus.

Curatio quinquagesima quinta, Tussis inueterata.

Gregorius de Polastre, Castrinouidarensis Consiliarius, circa annum millesimum sexcentiesimum vigesimum primum, in mense Decembri detentus fuit tussi vehementissima, qua toto hiberno tempore, & verno vexatus fuerit, eum febre lenta, itaque se phthisicum esse putabat; quamplurima enim remedia fecerat, vt à tussi illa liberaretur: vnico autem remedio curatus est; vsus est tabellis essentiae succini albi, oleoque, seu essentia eiusdem ad quantitatem guttarum decem, in cochleari aquæ cinnamomi, & in aures instillabat tempore somni guttulas nonnullas eiusdem essentiae, & sic curatus est intrà mensem.

Curatio quinquagesima sexta, alterius Tussis inueterate.

Bertrandus Compte, Doctor Medicus, Ciuitatis de Lauaur, intimus amicus meus, postquam per tres annos integros dolore summo capitis & tussicula, diuexatus fuerit: tandem incidit in febrem lentam, & tunc temporis circa annum 1623. tussi vehementissima cruciabatur cum ex-

puitione fœtida, & viridi, & crassa. Dedi illi consilium vt sepeissime purgaretur extracto Agarici, & antimonio meo, quibus adderet grana nōnulla moschi, vt virtute illius efficacius virtus medicamentorum deferretur ad caput, quod actum est: melius se habuit à purgatione illa: deinde vsus est tabellis essentia succini albi, & essentia eiusdem succini albi cum syrupo liquiritia, & horum medicamentorum vsu, cur optimo victus regimine & arcano sanguinis nostro, Deo annuente curatus est perfectissime intrà quatuor menses, & viuit adhuc salutis & incolumis ab omni morbo, quamuis omnium medicorum sententia desperatæ esset salutis: redijt tandem affectus, anno 1626. & mortuus est.

Curatio quinquagesima septima, difficultatis Anhelitus.

ANtonius Caluayrac, dictus le Canou, villanus & ruiticus, sexagenari⁹ circa annū 1617. in mēse Decembri incidit in difficultatē anhelitus, ob frigus perpeffum, & in niue ipsa deambulationē, defluxione facta è capite in thoracem pituitosi humoris viscosi & glutinosi, laborauit toto illo hyberno tempore, absque vlllo intermedio. Verno tempore deinde sequēti vocauit me, dū magis premeret affectus. Itaque eum purgaui pillulis meis cephalicis, ex extracto agarici & antimonio meo, & moscho compositis: applicui causticum potentiale secundæ colli vertebræ, & tabellas præscripsi florum sulphuris, cum essentia succini albi: & sic frequenti harum tabellarum vsu tandem curatus est.

Curatio quinquagesima octaua, Angina.

VXor Domini de Lamoureux, mercatoris Castrinouidariensis, fuit eodem anno superiori

vexata inflammatione summa faucium laryngis cum tumore phlegmonoso, ex quo deglutendi difficultas quàmmaxima, & respirandi, & febris maxima orta est: vocatus ego statim eiecto enemate emollienti & refrigeranti, misi sanguinem ex vtraque cephalica, robustissima enim erat mulier, & in florenti sua ætate, annos nata 25. & cucurbitulas applicui scapulis cum multa flamma, & profunda scarificatione, & guttur exterius perunxi oleo vitellino rectificato nostro, cum sulphure, imò & internas partes eodem oleo, cum penna tetigimus & quarto die ruptus est tumor, & magnam copiam eiecit puris & sanguinis, & sic curata fuit: oborto deinde sudore septimo die per totum corpus, à quo curata est omnino, & à febre libera fuit.

*Curatio quinquagesima nona, vlcerati
Gutturis & Laryngis.*

EAdem vxor Domini de Lamoureux, incidit post multum tempus à curatione anginæ, in defluxionem acrem & mordacem quæ amygdalas seu partes illas Laryngis quæ osculum Laryngis claudunt, inflammabat, & excoriabat, summo cum dolore, tussi maxima, & deglutendi & bibendi impotentia, quòd muscoli oesophagi etiam affligerentur illa ipsa distillatione: ad curandam hanc affectionem purgauimus ægrotatam nostram pillulis nostris cephalicis sæpissime, & caustico in collo applicato humorem fluentem diuertimus, & oleo mellis & sacchari vlcus curauimus, & ad cicatricem laudatam conduximus

breuissimo tempore: viuit adhuc ab omni morbo libera & incolumis.

Curatio Sexagesima, Pleuritidis.

Petrus Scaraguel, villanus & rusticus, in mense Maio, circa annum 1621. incidit in grauissimum dolorem vtriusque lateris, cum maxima respirandi difficultate, & sputo sanguineo secundo die; tertio verò die vocatus inueni agrotantem febre cum maxima, & fere delirantem: itaque urgente ipsa necessitate sanguinem misi ex vtraque basilica ad ℥ vii. ex vtraque; erat erit robustus vir ætatis 31. & quarta die contra communem medendi in pleuritide methodum, antimonium meum propinandum dedi ad granorum quindécim quantitatem, quo multa eiecit supra & infra, maxima cum incommoditate propter dolorem lateris, & ni robustus fuisset, dolori ni fallor succubuisset: cauendum quapropter est maximè à vomitu excitando in pleuritide, nec hac in parte sequendus sum: nihilominus tamen curatus est hac methodo agrotus, quia ruptus est tumor, & vomuit tussi, multa sanguinea, purulenta, & eiecit: & leuatus à dolore, sequenti die, quo antimonium nostrum sudorificum dedimus, quo copiose toto illo die sudauit, & fuit à febre omni liber die septimo; oborto etiam sudore aliquo, quo perfectè curatus est, & viuit adhuc incolumis.

Curatio sexagesima prima, Peripneumonia.

Dominus de Vernes Regius Consiliarius Castinoidarensis anno 1623. circa mensem

Iulij, incidit in febrem magnā cum dolore capitis grauiſſimo, anhelitus difficultate maxima, dolore lateris vtriuſque ad ſcapulas vergente, & rubore genarū maxima, & dormiendi ſummo deſiderio: hæc grauiſſima ſymptomata, vnā cum febre, primo ipſo die ægrotantem noſtrum inuaſere: itaque me vocarunt primis ipſis diebus, cui ſtatim ſanguinem mittere iuſſi ex baſilica brachij dextri ad quantitatem $\frac{3}{4}$ viij. & oleo ceræ partes dolentes perunximus; die verò tertio miſimus iterum ſanguinem ex alio brachio ad quantitatem octo vnciarum (erat enim robuſtus & annos natus 35.) & partes dolentes perunximus baſamo ſulphuris & oleo ceræ ſimul mixtis: quarto verò die dedimus illi ſulphuris noſtri antimonialis rubei drachmam vnā, cum guttulis nōnullis olei cinnamomi, cum cortice citri conditis ſimul mixtis & incorporatis, in formam boli, quo copioſè ſudauit toto illo die, & nocte ſequenti; nec propterea remiſſa eſt febris, & ſymptomata, imò eodema tenore & typo permanſerunt; quam ob rem ſequentia iulapia præſcripſimus: decoctum pectorale dedimus ſerò & manè, ad quantitatem $\frac{3}{4}$ vj. cum $\frac{3}{4}$ ij. ſyrupi de tuſſilagine, & drachma vnica ſalis prunellæ & $\frac{3}{4}$ ſ. ſyrupi papaueris reas, & drachma vnica aquæ cinnamomi ſtillatitij, ex quibus omnibus parabatur hauſtus vnus pro vna doſi, idque uſque ad ſeptimum diem & vndecimum, in quo curatus eſt perfectiſſime, criſe facta per ſudores copioſos ſeptimo & vndecimo die: in quibus diebus ad ſudores copioſius eliciendos, & iuandam hac in parte naturam, deglutiendam dedimus drachmam vnicam antimonij noſtri ſudori-

fici rubei, vt antea die quarto fecimus, sicque curatus est perfecte, & à magno illo morbo liberatus, tutissime & iucundissime: multosque deinde ego obseruata eadem prorsus methodo curavi, pleuriticos & peripneumonicos, quos prætermitto; non enim in votis est omnes numerare ægros, quos saluos fecit alchymia; at ex genere omnium morborum aliquos, vt percipiant misochymici, facili negotio morbos omnes chymica methodo, curari posse, à me ipso curatos esse.

*Curatio sexagesima secunda, deprauati
Appetitus, seu pica.*

Hic affectus frequentissimus & cõmunis prægnantibus & virginibus viripotentibus, quibus menstrua non fluunt; pallidos enim colores statim incurrunt, & picam ob prauos vapores qui ab utero malè affecto in ventriculum ascendunt. Viri autem rarissime tentantur hocce affectu; pueri verò frequentius, ob cruditates ingentes, quas colligunt ex victus prauo regimine: ego ipse puerum, imò infantulum habui, qui annos natus tres tantùm hoc affectu laborauit, cineres & terram magno appetitu efflagitabat, & comedebat; edulia autem euechyma respuebat, imò ipsum lac nutricis sugere aliquando recusabat. Itaque liberauimus ipsum à præsentis morbo sequenti & vnico remedio: dedimus illi grana quatuor anghimonij præparati, & deglutijt cum iuscule, eoque remedio assumpto duabus aut tribus horis post, multa biliosa, viridia omniño euomit, & eiecit

supra & infra, quo debilis factus est valde: iulapium verò dedimus ex syrupo granatorum, cum tinctura nostra auri, ex oleo vitrioli parata, & cavtebatur ex cochleari; & sic perfecte curatus est, & viuit adhuc sanus & incolumis ab omni morbo.

*Curatio sexagesima tertia, alterius
Pica.*

ANna de la Font ancilla Domini de la Pomarede, laborabat pica, & deprauato appetitu; triticum enim & terram, & caleem comedeat, erat autem viripotens virgo, annos nata viginti; menses illi non fluebant, colore pallido subuiridi, totum corpus suffusum habebat. febricula laborabat, tibiariūque dolore, & respirandi difficultate maxima. Vocatus ego sequenti methodo curavi ipsam: imprimis, eiecto enemate emollienti & carminatiuo, sanguinem misi ex malleolis vtriusque pedis, ad quantitatem ex vtroque pede $\frac{3}{4}$ vj. Deinde sequenti die propinata est cum aqua saluæ drachma vnica salis vitrioli, qua potione multa euomuit: sequenti autem die dedi grana quindecim antimonij mei, quo iterum multa & copiosa valde eiecit supra & infra; & his solis medicamentis perfectissime curata fuit ab omnibus prædictis symptomatis, & à deprauato illo suo appetitu, quo detinebatur.

*Curatio sexagesima quarta, deperditi
Appetitus.*

Dominus Arnaut, qui circa annum 1616. pueros Domini de Baraignes edocebat, incidit in hunc affectum, impransos, incœnatosque transigebat integros dies; absque villo comedendi appetitu: saturatus semper sibi ipsi videbatur, dum autem ad cibos accedebat nausea summa afficiebatur; marcescente ergo in dies corpore incidit in febrem lentam, & vigilias perpetuas. Vocatus ego dedi illi grana quindecim pulveris albi antimonij nostri, quibus multa pituitosa gypsea eiecit per vomitum & secessum: sequenti vero die dedi syrupum corallorum; paratur autem hic syrupus ex dissolutione corallorũ in succo limonum depurato, & nonnullis guttulis olei vitrioli animato, vt potentiam habeat soluendi: hæc solutio filtrata & clarificata, cum sufficiente quantitate sacchari optimi coquitur in syrupum: vsus est hoc syrupo per tres dies, sumendo, summo manè cochlearia duo, & statim primo die recuperavit appetitum, & cibos summo desiderio appetiuit; & sic curatus est & viuit adhuc sanus & incolumis.

Curatio sexagesima quinta, Lienteria.

DOMINVS de Daumada, consobrinus meus anno 1623. ægrotabat in ipsa domo,

in mense Octobri, hoc affectu, & ex racemis comestis in maxima quantitate; incidit enim in alui fluxum violentissimum ex quo cibos omnes indigestos, & crudos, intactos à calore ventriculi eijciebat, maxima cum putredine: purgavimus primis ipsis diebus antimonio nostro, & syrupo deinde corallorum, aqua cinnamomi admixta vsus est per octo dies, sero & manè sumendo, & sic curatus est perfectè.

Curatio sexagesimasexta, Hepatici fluxus.

IOannes Dannette, servus fidelissimus Domini de la Pomarede, incidit in hepaticum fluxum circa annum 1614. in mense Iulij ex potu aquæ frigidæ, & ex lactucis multo aceto delibutis, tempore æstatis sæpissime comestis, sanguinem erudû & aqueum & copiosum per secessum eijciebat, nullo tormine & ventris dolore: vocatus ut huic malo mederer, purgavi ipsum primò extracto Rheubarbari, & præscripsi deinde illi victus regimen calidum & humidum euchymum, & syrupum corallorum, admixta aqua cinnamomi, stillatitia, quo vsus est per decem dies, sero & manè sumendo, ad quantitatem cochlearium duorum & sic curatus est tutò & iucundè.

Curatio sexagesima septima, Schirri lienis.

Flliola Domini de Vernes, annos nata septem anno 1623. correpta fuit febre quartana, & post cu-

& post curationem ipsius incidit in tumorem durum & scirrhosum lienis, prætumidum enim habebat latus sinistrum in regione lienis, nulla apparente inflammatione, urinas eiecit nigras & turbidas; curata fuit solo usu aquæ stillatiæ tamarisei, cum oleo vitrioli; sumebat singulis matutinis horis, ieiuno ventriculo, uncias quatuor istius aquæ, cum guttulis septem olei vitrioli, & intra mensem perfecte curata fuit: prius autem purgata fuit nostro antimonio, dum febre quartana laborabat, ut visum est ante, rediitque eadem febris, anno 1623. & per sex menses duravit, & scirrhum reliquit in liene, à quo curata est.

Curatio sexagesima octava, icleri.

Petrus de André, Tolosæ, anno 1623. ingenuus adolescens studijs Tolosæ nauans operam, subito correptus fuit ictero viridi, quem & nigrum dicunt medici: vocatus ego statim, quia tunc temporis Tolosæ eram, inueni ipsam febriculis laborantem, & prætumido liene; erat enim apprensus tumor & dolor in latere sinistro, nigræ etiam erant urinæ. Statim eo ipso die purgaui ipsum antimonio meo, data communi dosi. Deinde præscripsi iulapia aperientia, ex decocto radicum aperitiuarum, cui addidi syrupum de limonibus & oleum vitrioli, cum parum aquæ cinnamomi, & illo usu huius iulapij per quindecim dies, curatus est: in fine quorum dierum iterum purgatus est antimonio nostro, & balneatus est, balneo calido aquæ dulcis, & media parte vini, & ab egressione è balneo sumebat ℥℥. antimonij nostri su-

D d

dorifici & coopertus in lecto sudabat, idque per quatuor dies factitatum est: vngebatur etiam tunc temporis regio lienis essentia & oleo succini albi, & sic perfectè omnino curationem absoluimus.

Curatio sexagesima nona, Hydropis.

ANno 1621. mense Decembri, apud Tolosates fuit ingenuus adolescens, cuius cognomen la Roque, iuris ciuilis Doctor & in suprema Tolosatam curia Aduocatus, filius Procuratoris diligentissimi, annos natus 32. qui ob prauam viuendi consuetudinem, & quamplures diurnas, nocturnasq; intempestiuas comestationes, quamuis satis temperatè & honestè admodum factas, incidit in tumorem vniuersalem totius corporis quem anasarcam dicunt Medici. Vocatus ego tunc temporis Tolosæ degens, cum alio medico clinico huiusce familiæ, remedia vulgaria dogmatica præscripsimus, quibus vsus est, sed in vanum: symptomata omnia huius morbi inuitis nostris medicamentis, vegetiori robore & vigore crescebant. Tum pater illius adolescentis vnà cum matre, me priuatim rogarunt vt si quid haberem arcani, & secreti ad curandum filium illum vnicum, libenter porrigerem; confidebant enim plurimum remedijs chymicis. Itaque rogatus, tractaui illū spagyrica methodo; nihilominus tamen prius ego communicauì omnia mea remedia medico suo clinico: annuit tandem ipse, cum cerneret voluntatem parentum, & ægrotum quasi desperatū, aut saltem summopere periclitantem. Dedi ergo antimonium meum purgatiuum per tres subiequentes

dies, ad granorum 20. quantitatem, singulis dosibus, quibus multa pituitosa eiecit: purgato corpore, iulapijs aperientibus vsus per quindecim dies; potiones & doses singulae alterabantur syrupo margaritarum, & olei vitrioli guttulis decem, cum tinctura auri. His transactis diebus purgatus est iterum antimonio nostro; deinde sudavit per octo dies in hypocausto artificioso, in lecto suo composito, porrecta prius semper drachma vna antimonij nostri sudorifici, qua cum calore artificioso illo, multum sudabat: vsus est deinde ad roborandum hepar & ventriculum opiata sequenti. ℞. salis corallorum & margaritarum ana ʒj. tincturae auri ʒij. essentia anisi, & cinnamomi ana ʒβ. lapidis bezoartici mineralis nostri qui est antimonium sudorificum nostrum ʒj. mosci & ambari grisei ana ʒβ. corticis citri conditi, aqua cinnamomi dissoluti, & per seraceum transmissi ʒij. misceantur & incorporentur simul, & fiat opiata, de qua sumat ad quantitatem nucis auellanae singulis matutinis horis, ieiuno ventriculo: vsus est hac opiata. per mensem, & sic perfecte curatus est, & liberatus à morbo illo crudeli, confirmato, & desperato: praescripsimus deinde optimum viuendi regimen & consulimus vt balnea loci Dencausse, singulis annis, vernante tempore adiret, ibique potaret per septem, aut octo dies: & sic vindicatus est omnino à reciduis, & viuit adhuc incolumis & sanus, pius & deuotissimus, presbyter iam factus.

*Curatio septuagesima, Febris
Quartana.*

VXor Domini de saint Pierre, Procuratoris vigilantissimi in curia Præsidiali Tolosana, anno 1623. mense Decembri, detenta fuit febre quartana, grauissimis concomitata symptomatis, nausea, vomitu, deiecto & deperdito prorsus appetitu, viriúmque omnium summa debilitate, annos nata 25. cui dogmatica remedia per quatuor menses à Tolosanis medicis præscripta fuerant, at in vanum: curata tandem fuit vñ solo quotidiano superioris præscriptæ opiatæ, & tincturæ corallorum à me præscripto, per mensem integrum, intrà quem perfectè curata fuit à febre & symptomatis.

*Curatio septuagesima prima, Icteri viridis
cum grauissimis symptomatis.*

ANna de Maleprade, iuuenis admodum puella annos nata 16. cum menses illi adhuc non fluxissent, pallido & subuiridi colore, per totum corpus tincta est, cum grauissimo capitis dolore, nausea, vomitu, difficultate respirandi quàm maxima, & virium prostratione: multa fuerunt adhibita remedia, ad eam curandam dogmaticè præscripta, sed omnia in vanum. Ego autem vocatus, cum consobrina mea esset proxima, purgavi ipsam sale vitrioli perquàmoponè præparato, & ad al-

bedinem summam calcinationibus iteratis deducto, per quatuor dies continuos, in quibus multa eiecit supra & infra: & deinde vsa est opiata nostra antea præscripta in curatione, 69. quam consensam vicæ appellamus, & vsa est per quindecim dies manè, & fero, sumendo ad quâritatem medietatis nucis auellanae, & cum aqua cinnamomi stillatitia, superbibendo cochlearia duo, & sic curata est ab omni suo morbo.

*Curatio septuagesima secunda, febris
Syncopalis.*

FRANCISCUS Faber, filiulus meus annos natus tres, anno 1624. in mense Decembri, incidit in febrem ardentissimam, & à primo symptomate in syncopem & animi deliquium, à quo vindicauimus ipsum aqua theriacali; redijt ter in die illud animi deliquium, cum virium suarum omnimoda deperditione: ità cum fere desperatum viderem, & febre prægrandi laborantem, & symptomatis in initio quàm maximis, venenum prorsus intus suspicatus sum à maligna quadam qualitate: itaque dedi illi cum aqua theriacali grana tria antimoni mei, quo statim multa euomuit viridia, viridi æris similia, illicoque refocillaui eius ventriculum, cum spiritu rosarum & violarum, & tinctura auri, qua vsus est per sex dies, intra quos perfectè creatus est absque vlla alia facta crisi.

*Curatio septuagesima tertia, Colici
doloris.*

Dominus de Bardichon, Præses in curia Præsidiali Lauraguensij, & Protopræses in curia Carcassonensi annos natus 35. anno 1624. in mense Septembri in colicum dolorem incidit adeò crudelem, vt sibi violentas fere manus inferre vellet, ni prudenti qua vigeat mente, ad intolerabiles illos pati dolores commotus fuisset: itaque conuocauit illico medicos omnes ciuitatis Carcassonensis; at nihilominus vana fuerunt omnia remedia, nec vllò pacto dolorem lenire potuerunt: itaque angarium subito ad me misit, vt vnà cum illo angarios fumerem equos, vt vitæ suæ præsentaneo periculo succurrerem: quo accepto subito equum conscendi, & præcipiti cursu Carcassonam tetendi, quam tribus horis appuli & subito ægrotantem visitaui, mortuum fere, concauis temporibus, naso acuto, liuidis oculis, facie tota cadauerosâ, liuida & subuiridi colore tincta: verbis auxiliarijs ipsum refocillaui, sanitatem quàm subito promittendo. Itaque subito, præsentissima hora, dedi viginti grana antimonij mei in aqua theriacali, & cõfestim vomuit quàm maxima pituitosa, & biliosa, multasque fecit sedes eiusdem naturæ: interim inieci clysteres carminantes ex decocto herbarum calidarum cum vino optimo, admixto deinde spiritu vini, & oleo anisi, carabes, & rutæ, & sic intra quatuor, aut quinque horas

quieuit dolor , & satis pacatè dormiuit, qui quatuor noctes & dies integros vigiles & infomnes tranſegerat. Sequentibus verò diebus per quatuor dies iterum purgatus antimonio meo, copioſiſſima eiecit ſupra & infra: tum demum refoſillatus eius ventriculus & hepar conſerua ſeu electuario vitæ ſupra præſcripto : & ſic perfecte curatus eſt : at intrà quindecim dies redijt dolor & morbus cum grauioribus adhuc ſymptomatis : vocatus iterum eadem repetij , & præparauit corpus multis iulapijs , & purgauit ipſum antimonio meo , & ità iterum ceſſauit dolor & morbus: nihilominus obtuſum & obſcurum ſemper circa vmbilicum perſentiebat dolorem, cum brachiorum & ſcapularum frigidus torpore , necnon dolore aliquo , & tuſſicula , qua ſemper diuexabatur. Itaque ad debellandum hunc pertinacem morbum, conſulij illi , vt Dominum Andream Deſprit medicum famoſiſſimum , Biterris degentem aduocaret, vt vnà cum illo, antidotariorum noſtrorum loculos omnes ſcrutareremur, ad hunc crudeliſſimum hoſtem debellandum. Vocatus ergo Dominus Andreas Deſprit , conſilium inuitimus pro ſalute eius integra & absoluta , neue amplius in recidiuam incideret : erat enim tunc temporis perfecte ab omni dolore liber , at recidiuam timebamus, quòd cibus quamoſtimis quibus utebatur, non reficeretur: itaq; ex conſilio Domini prædicti Andree purgauimus ipſum multoties, & balneauimus ipſum balneo calèti , & vltimò antimonio meo purgatus eſt , & aqua cinnamomi & aniſi poſt paſtus vſus eſt: & ſic Deo iuuante perfe-

Billime curatus est, & vivit adhuc, nec amplius tentatur illo crudeli morbo, in quem incidit ex frequenti potu frigida aqua, vigente canicula, viniq̄ refrigerati intrâ puteum profundissimum.

Curatio septuagesima quarta, Hemorrhoidum Cancrosarum.

Reverendus in Christo Pater Cyrillus, Religionem Capucinorum profiteus, vexatus fuit per multos annos hæmorrhoidibus, quæ tandem in ulcera depascentia devenerunt, quibus illicò superuenerunt crudelissimi dolores: desperatum istum Patrem tulerunt, ad conventum Tolosanum, ut mortem ibi tanquam ultimum istius morbi solatiû & remediû expectaret. Anno ergo 1623. in mense Decembri Tolosæ eram, & aliquando Capucinorum Conuentum visitabam, idè ostenderunt Patres mihi illum religiosum, tanquam ab omnibus medicis desperatum, inuenique illum in lecto iacentem, dolores incredibiles summa cum patientia vincentem, vidi ulcera sua, & hæmorrhoidas tumefactas adèd extranum, ut eui anserini maximi magnitudinem æquarent, ulceratas omnimodo, liuida & nigra carne, mortua & spaelata coopertas, imò & ad internas partes ani & recti intestini procedebat vlcus: febris præterea lenta semper aderat. Quid ergo agerem anceps & dubius hæsitabam; desperabam enim de salute ipsius, refocillaui tamen eius

animum languentem, sanitatem diuino iauante numine promittendo, & ipsum pro me orare precibusque fundere rogavi: Itaque dedi illi balsamum dulce saturat, vt beneficio illius carnes mortuæ deciderent, & vlcus nitidum & lotum maneret, quod vno solo die factum est: tum demum balsamum sulphuris composui, & loco olei communis & vulgaris oliuarum, apposui oleum hypericonis & oleum vitellorum ouorum, & ex his balsamum sulphuris composui, in quo tantillum camphoræ dissolui, & præcepi vt ter in die ipso balsamo suum vlcus liniret: primo ipso die quo vsus est, cessarunt dolores omnes, & intrâ quindecim dies lecto se seduxit, & ambulauit absque dolore, qui per duos aut tres annos integros, tanquam paralyticus in lecto iacuerat, & vsu solo illius balsami intrâ mensem perfectè curatus est, nec redijt vnquam morbus: viuitt adhuc ipse huiusce rei fidelis testis.

Curatio septuagesima quinta, fluxus sanguinis Renum.

Dominus Stephanus de Monard, Regius Consiliarius Castrinoudarensis, annos 53. natus, correptus fuit dolore obtuso renum, & ab ipso dolore sanguinem statim vnâ cum vrinis emisit, magna satis quantitate: quieuit tandem illud symptoma butyro saturni renibus applicato, intrâ sex, aut septem horas, nec amplius redijt; at vrinas albas lacti similes omnino, per duos annos, fœtidas, & purulentas reddidit: anno

tandē 1621. curatus fuit vſu tinctura corallorum in aqua therebentina rectificata : ſumebat ſingulis matutinis horis ꝑ̄ſ. aquæ rectificatæ therebentina venetæ cum ꝑ̄ſ. tincturæ corallorum: habes autem deſcriptam tincturam corallorum in Myrothecio noſtro, cap. 22. lib. 3. butyrum autem ſaturni eſt commune illud refrigerans quod paratur ex diſſolutione plumbi calcinati in aceto diſtillato, ex qua diſſolutione clarificata & filtrata cum oleo violaceo aut roſaceo paratur agitatione & motu harum duarum ſubſtantiarum unguentum ſeu linimentum quod butyrum dicimus, ob ſimilitudinem butyri veri & iſtius, quod eſt medicamentum ſummo-pere refrigerans, adſtringens, & abſtergens: hinc eſt arcanum cryſipelatum & combuſtorum omnium.

Curatio ſeptuageſima ſexta, Scabiei uniuerſe, febris lenta ſociata.

DOminus N. ſcabioſus fere toto ſuæ vitæ tēpore, herpetibus varijs & multis per totum corpus ſparſis, melancholico admodum temperamento & multo ſanguine aduſto repletus, anno 1623. petijt domum meam, ibique multa mihi patefecit, quæ non eſt fas mihi proferre, ne deſcriptione peculiari & rigida nimis, ignotum hominem notiſſimum faciam. Curavi ipſum ſequenti methodo: Iniecto & ciecto enemate communi, emollienti & refrigeranti, purgavi ipſum antimonio meo, prima curatione iſtius cēturiæ deſcripto,

per quindecim dies, diem vnum in principio pro quiete interponendo: in fine autem interponendo duos dies, vt quiesceret à purgatione: deinde vsus est per mensem integrum arcano sanguinis ad quantitatem gutt. xvj. in drachma semisse essentia corallorum: habes autem hæc medicamenta descripta in Myrothecio nostro vt supra diximus multis in curationibus: & interim curatus est seuisim & insensibiliter à scabie sua, & omnibus suis symptomatis: nisi deinde sanguinem ex basilica brachij dextri ad quantitatem ℥ viiij. & balneui ipsum quater in balneo aquæ dulcis tepidæ, & victum humidum & refrigerans & euchymum præscripsi, & sic perfectè curatus est & viuit adhuc qui fere leprosus erat.

*Curatio septuagesima septima,
Arthritidis.*

Dominus Germanus de Poulastre ditissimus Mercator loci de Vignonet annos 60. natus arthritide laborauit per multos annos, & schiaticis doloribus atrocibus: quibus tandem victus aut mori aut sanari cupiens, permultos conuocauit medicos, vt malum tollerent, aut saltem mitigarent: Tentauit ergo permulta remedia, dietas relumptiuas, purgationes & balnea; sed hæc omnia frustra. Vocatus tãdem ego purgavi ipsum antimonio meo, in prima curatione descripto, viginti grana porrigendo in iusculo, & per sex dies continuaui purgationem, diem vnum interponendo: vngendo interim partes dolentes oleo

ceræ & essētia ossiū humanorū, descripta in primo lib. Myrothecij mei, cap. 10. in quo Capite habes methodum faciendi illam essentiam, & eius vsum. His felis medicamentis intrā illos sex dies curatus est, & quieuit omnino dolor ille acerbissimus, qui medicorum multorum opprobrium per multos annos fuit: Ne rediret autem dolor, cōsului ægro-tanti vt singulis mensibus vteretur purgatione illa antimoniali in plenilunio, & semel in hebdomada fumeret arcani sanguinis mei guttulas quindecim in aqua cinnamomi: quod factitatum est, & perfectè sic curatus est, & viuit adhuc ab omni dolore arthritico & schiatico liber & incolumis.

Curatio septuagesima octaua, Atrocissimi doloris ventriculi, & inappetentia.

D Omina Francisca de Villeroux, ingenua puella & virgo honorāda Castrinouidaren-sis, annos nata 25. ob pallidos virginum colores, quos passa est per multum tēpus, & ob pau-cas menstruas purgationes quibus titubantem, & labilem sanitatem adhuc sustinebat, incidit in deperditū appetitum & dolorem ventriculi atrocissimum, quo cruciabatur diu noctūque, tam post pastum, quā ante pastum. Vocatus ego vt malo succurrerē, malum suspicatus sum prouenire ex humoribus biliosis, acribus, & mordacibus, tunicis ventriculi adherentibus: hi autē humores sunt species tartari vitriolati chemicorum; nec me

fecellit opinio; nam data drachma vna salis vitrioli præparati secundum artem nostram in Myrothecio descriptam, cum iusculo, vomuit quàm maxima biliola, viridia, amara maximè, & per sex dies passa est alui fluxum biliosum, seu tartareū vitriolatum, absque tormine & intestinorum dolore, nec ventriculi: & sic perfectè curata est ab illo dolore atrocissimo, & redijt appetitus & edēdi summū desiderium; viuit adhuc nubilis & ingenua puella.

Curatio septuagesima nona, Mola.

PVella nobilis & ingenua valde, annos nata 35. cuius nomen & familiam tacere me decor medicus consulit, persuadet, & postulat Hippocraticum iusiurandum, anno 1626. apud Tolosates ab omnibus medicis & potissimum à Domino Queyratio in ciuitate Tolosana Medico, & Professore meritissimo, necnon clarissimo, tympanite affecta iudicata fuit, ob signa apparatus, & historiam morbi ab ipsamet agrotante recitatam, quæ omnia hepar affectum, refrigeratum, & obstructum manifestare videbantur: & quòd puellam honestam, & omnimodè castam, certissimè crederent (quod vnà cum ipsis ego ipse semper credidi, & semper credam) ob opinionem Galenicorum quamplurimorum molam, absque concubitu virili generari non posse existimantium, maluit semper Dominus Queyratius inclinare ad opinionem tympanitis, & scirrhi hepatis & lienis, quàm ad molæ suspitionem vllam. Ego verò cùm existimem molam generari ex sola imaginatione concubitus, esseque monstrum vi & potestate muliebris imaginatio-

nis productum & generatum; semen enim muliebri tunc temporis defertur in uterum, ibique calore suo innato, & spiritibus mechanicis & archais disponitur ad imperfectam illius monstri generationem, cum ex imperfectione sua, hoc est est ex se solo nihil humani perfecti generare possit, quod à Deo & natura nullo pacto ad generationem perfectam ex se solo destinatum sit, sed unà cum virili semine permixtum, & in loco debito & à natura destinato conclusum. Nec assentiant Hippocratem huic opinioni repugnantem lib. de morbis mulierum, & lib. de sterilibus, ubi eadem verba repetit his verbis: Mola verò generatur, cum multi menses modicum semen & morbosum conceperint: nam ex verbis his colligi non potest, semen virile debere concurrere ad generationem molæ, modò semen muliebri & fœmineum adsit, sufficit, quod intellexisse Hippocratem, audacter & intrepidè assero; nam semen illud quod per vehementem imaginationem concubitus, & cupidinis ardorem, in somnijs in uterum defertur paucum est, & morbosum; nam à morbo producit, quem Galenici incubum dicunt. Ex illo ergo semine paucò, & morbosò, quod in incubo educitur, in puellis aetate valentibus, mola generatur; nec in præsentis morbo fefellit me opinio hæc, molam suspicatus, non tympanitem, ex motu in utramque uteri partem, & ex elato, modò depressò utero ex flatibus ex corruptione ortis: medicamenta discutientia molam dedi, & uterum experientia: imprimis enemata validissima ex decocto matricarium in vino albo generoso factò inj-

ciēda curavi : deinde salem vitrioli in potionē dedi, vt sursum deorsumq; deijciendo mola concuteretur, antimonio meo superius citato deinde purgavi, vltimò tandem aquam cinnamomi stillatitij ad magnam quātitatē, vncias putà quatuor, cum drachma scmissē essentiaē cariophyllorum, & guttulis viginti essentiaē sabinæ sumpsit, & illico post tres horas apertus est vterus, & fluxit sanguis serosus magna in quantitate : & deinde viridia multa & putrida valde, & tandem molæ quamplurimæ eiec̄tæ sunt magnitudine nucis vulgaris, & vna magnitudine nucis Indiæ, & eiusdem figuræ, venulis infinitis scatens, rubri & liuidi coloris & carnosæ substantiaē : Hæc autem omnia eiec̄ta magno cum labore, & dolore fuerunt, non secus vt assolet fieri in legitimis, laudatis & perfectis partibus, imò crudeliorem & atrociorem dolorem partus molæ, quàm partus fœtus perfecti existimo; cum hic partus naturalis sit, & secundum naturæ leges; ille verò prætet naturam & crisis innaturalis, & potissimū cum fiat vi & potestate medicamentorū, quæ extra tempus aliquando legitimum, vterum aperiunt, & quod intus est, concusso vtero foras pellunt, quod fieri non potest absque violentia, & periculo ægrotātis: at cum morbus hic lethalis sit, tentanda potius sunt extrema remedia, quàm nulla, ex opinione Hippocratis & Celsi, quod factitatum est, cum felici & prospero successu in prædicta puella; nā viuit adhuc sana, & ab omni morbo vindicata, testes sunt infiniti Tolosates qui historiam morbi sciunt, & viderunt curam in mense Aprili, anno 1626.

Curatio octogesima, Disuria.

Reuereudius in Christo Pater Margue-
 staud, annos natus 70. pius ac deuotus So-
 cietatis Iesu Religiosus, postquam Tolosæ in Ec-
 clesia diui Saturnini anno 1626. per totum qua-
 dragesimale tempus concionatus fuisset magna
 facundia, & maximo fructu, erectis ad Deum
 Tolosatum animis, dum discederet, Burdigalâm-
 que peteret, in oppido Verdû dicto incidit in disu-
 riam vrinæ difficultatem omnimodam, cui mede-
 ri & auxiliari non potuerunt medici conuocati.
 Periculû tanti viri Tolosam illicò petuenit, & Re-
 ligiosi patres eiusdem Societatis, remedia quæren-
 tes, venerunt tandem ad me tunc temporis Tolo-
 sæ degentem, historiâmque morbi narrarunt, &
 remedia omnia quæ à medicis prudentibus & do-
 ctis præscripta fuerant, nihilominus inualida
 omnia, & absque solatio. Desperato ergo & morti
 quàm proximo propinandum dedi salem vitrioli
 in spiritu petroselini, & aqua cinnamomi dissolu-
 tum, ad quantitatem ʒ j. cuius haustu multa viri-
 dia amara, narcotica, quæ spiritibus suis narcoti-
 cis facultatem vesicæ expultricem interimebant
 euomit, & illicò multam quantitatem vrinæ re-
 iccit; eum tamen antea nec algaria, nec purga-
 tionibus vllis, nec iulapijs vrinam discutientibus,
 nec vnguentis, nec linimentis, & reliquis alijs si-
 milibus potuerit vesicam suam exonerare: deinde
 vsus est per aliquod tempus spiritu tartari, spiritu
 vitrioli & cremore tartari, simul mixtis ad quanti-
 tatem minimam, & in iusculis suis permixtis &
 potatis,

potatis, curatus Deo dante est, & sanus viuit adhuc, etsi septuagenarius sit.

*Curatio octuagesima prima,
Manie.*

Eodem anno curati sunt quatuor maniaci, sola antimonij mei supracitati purgatione, hebdomadatim facta, & assidua in iulculis, & potu ordinario essentia mercurij acidæ potione, vnà cū nepéthe seu laudano Paracelsi: sumebant enim in singulis suis potionibus quæ ex simplici aqua fontis erant, guttulas decem essentia acidæ mercurij, cum tribus guttulis laudani; & hisce solis medicamentis spiritus mercurij vitæ ad cerebrum Palladisque arcem sublimatus, & alchoolifatus supra debitum & legitimum cerebri temperamentum, maniam causans & furorem, coagulatus est, & à subtilitate dimotus, ità vt ad naturalé redactus ordinem ad congruas & decentes vitæ humanæ actiones edendas compulsus sit intrà quadraginta dies, aut quinquaginta. Hanc essentiam acidam mercurij habes descriptam lib. 3. Myrothecij cap. de mercurio: Et hac eadem methodo curati sunt plusquam sexaginta maniaci, quorum nomina recensere mihi non licet si quis tamen medicorum hæc medicamenta præ manibus habeat, & maniacos in loco clauso detentos detineat, ne verbis suis copiosis, & motibus importunis fortiùs incalescant quàm postulat eorum cura, quæ in quiete & tranquillitate tum animi, tum cor-

E c

poris consistit, certo certius curabit omnes maniacos.

*Curatio octuagesima secunda,
Vertiginis.*

ANtonius Canut, Bibliopola Tolosæ, anno eodem, annos natus 27. vertigine laborabat, nec unquam curari potuit purgationibus vulgaribus & phlebotomia: curavi ipsum, eius corpore purgato, antimonio nostro supra citato, & essentijs thymi & succini albi, cum aqua cinnamomi permixtis ad quantitatem guttularum trium in ζ j. aquæ cinnamomi stillatiæ, & summo mane ieiuno ventriculo pota: deinde ad præseruationem singulis plenilunijs præscripsimus dosim antimonij nostri vnicam, quæ est, xvj. granorum quæ cum vino generoso exhibentur seruato regimine & custodia. Post hanc purgationem vitur conserua vitæ, seu electuario vitali nostro, quod componitur vt superius diximus ex oleo cinnamomi, anisi, feniculi, vitrioli, tinctura auri, sale margaritarum, & corallorum, moscho & ambaro, simul permixtis, obseruata vniuscuiusque dosi varia & diuersa, & omnibus amalgamatis, vnà cum cortice citri conditi tripla ad pondus omnium: hoc electuario vitur ad præseruationem tanti mali post purgationem antimoniam nostram, & sic perfecte curatus est. Eodemque anno fecimus curationem eiusdem vertiginis aliam apud Tolosates similibus medicamentis.

*Curatio octuagesima quarta, doloris
Schiatici.*

Germanus de Polastre, Mercator nostræ regionis famosus, detentus fuit per sex menses in lecto paralyticus, à dolore schiatico: curavi ipsum antimonio nostro purgando ipsum per sex dies, vt pars tartari morbum causantis vi attractiua antimonij foras pelleretur: post purgationem hanc vsus est mercurio nostro diaphoretico rubeo, fixo, vt per sudores reliqua pars tartari euacuaretur quæ in synouijs residet, hoc est, in periostibus, & humoribus vitalibus, ex quibus immediatè partes nutriuntur: hi enim humores synouix dicuntur ab hermeticis medicis, & quia resident in periostio, ad ossa nutrienda, idè synouias periostia dixi, termino vsus Galenico, ad maiorem intelligentiam: non quod synouia periostium sit, sed humor residens in periostio ad os nutriendum. In hoc ergo humore, sal pollens & vicens dolores illos atrocissimos causatur & efficit, & n̄ extinguatur vis illa, impossibile est medico dolorem arthriticum lenire; spiritus autem salis assumptus, & admotus acrimoniam salis balsami vitæ temperat, vnde in curatione arthritidis, & omnium eius specierum primas tenet, post purgationes antimoniales & mercuriales sudorificas, quæ per insensibilem transpirationem, sallem illum superabundantem balsami naturalis foras eliciunt; nam sal balsami naturalis nostri, nunquam acrimoniam acquirit & causticandi

facultatem, modò benigno mercurij humore dissoluatur. Humidum ergo mercurij mineralis ab omni venenata qualitate priuatum, & ex acido in dulcem liquorem conuersum, arcanum est arthritici omnis doloris: his solis medicamentis curauimus prædictum Dominũ de Polastre sexagenarium, & viuit adhuc incolumis ab omni dolore.

Curatio octuagesima quinta, febris Erratica.

Dominus Guinoel Douradou, Castrinouidarenſis, Tolofæ degens & ſtudent, annos natus 18. ob ſtudij feruorẽ incidit in febrem quam Galenici erraticam dicunt, quòd typos, periodos, & paroxiſmos non obſeruet æquales; piger omnino ex ſumma diligentia factus, & ſomno diurno nocturnoq; ſepultus, macilentus admodum potum & cibum fere omnem reſpuebat, febre lenta ſemper laborans, à paſtu exacerbaſcente, hecticum deſperate ſalutis ſciam iam iudicabat pater ſuus Caſtrinouidarenſis Regius Conſiliarius, cùm poſt tres purgationes antimoniales, & vnã ex ſale vitrioli in aqua cinnamomi diſſoluto, & poſt iulapia ex ſyrupo ceraſorum acidorum, & ſpiritu vitrioli, & aqua roſacea, præſcripta & aſſumpta factus eſt ſanus, & ab omni ſuo morbo liber. Erat autem hæc febris tartarea mercurialis narcotica, in ventriculo ſedem habens.

Curatio octuagesima ſexta, Syncopes.

Dominus Stephanus de Monard, curatione 75. à fluxu ſanguinis rerum curatus, anno

1626. die 12. mensis Maij: incidit in syncopem tribus horis post prandium, somno meridiano hac in die potissimum correptus, quod antecedentem noctem insomnem transegerat; à somno expectatus incidit in syncopem & animi deliquium, ex quo non potuit nec vino, nec spiritu vini, nec aqua cinnamomi extricari: hinc parentes Apoplecticum ipsum iudicantes, & conclamatum esse de salute eius, rogarunt me. ut omni studio cura & labore illi auxilium ferrem. Curatus est vomitu provocato, magna aquæ cinnamomi copia pota, & deinde refocillato ventriculo & cerebro arcano nostro pestis, ad quantitatem $\zeta\beta$ præscripto, & assumpto. Componitur autem istud arcanum, ex extracto theriacali, extracto confectionis Alchermes, extracto limonum, malorum aurantiorum, extracto gentianæ, carlinæ, & Angelicæ, & tinctura auri & corallorum simul permixtis, & in vitro oprimè clauso asservatis additis nonnullis, granis moschi & ambari.

Curatio octuagesima septima,

Catarrhi.

Dominus de Biscambi, Mercator Castrinouidarésis, anno 1626. in mense Maio, catarrho fuit affectus, & fere desperatus à medicis: curavi ipsum purgâdo ter antimonio meo, per tres auro-ras subsequentes, & propinatis deinde sex iulapijs, ex decocto pectorali paratis, cum extracto limonum, & malorum aurantiorum, & extracto peoniæ cum spiritu vitrioli, & fumigio carabes albi

cundo cubitum: peractis quibus medicamentis intra sex dies fuit ab omni febre liber & tussi, quam summopere premebatur.

Curatio octuagesima octava, Morbillorum.

FRanciscus de Fabre filiulus meus, annos natus quatuor, anno eodem circa mensem Maij, tentatus fuit, & afflictus morbillis, cum febre violentissima, alui fluxu, & conuulsionibus fere perpetuis: vindicavi ipsum à pestilente illa febre, & lethalibus suis symptomatis antimonio meo sudorifico, quòd alij minerale bezoar dicunt, & Paracelsus vnicornu minerale, quo vsus est quotidie, ad quantitatem granorù viij. & in iusculis vsus est etiam arcano nostro pestis, ad quantitatem quatuor aut trium guttularum in iusculis. Arcanum autem istud pestis descripsimus, in curatione 86. superiori, & his solis medicamentis perfecte curatus est cum tamen lethaliter laboraret; nam morbilli illi, quibus scatebat per totum corpus, nigri & liuidi erant, & febre violentissima, lethargo coniuncta per viginti & octo dies laborauit; nihilominus tamen saluum fecimus ipsum his solis medicamentis supracitatis, & infinitos alios infantulos similiter curauimus, similibus morbillis laborantes, hoc potissimum anno, in quo in infantulos & alios fere omnes qui non amplius tentati morbillis fuerant grassabatur hic morbus, cum periculo mortis, quorum quamplures liberauimus beneficio horum

supracitorum medicamentorum, diuino auxiliante numine.

Curatio octuagesima nona, Luis Venerea.

Quamplurimi sunt qui medicamentis chymicis meis curati sunt perfectissime ab hac lue, & infectione, qui nullo pacto ab ordinariis & vulgaribus medicamentis, diæta putà vulgari, decocto gaiaci, salis parillæ, & radicis Chinæ, & vntione vniuersali vnguenti Neapolitani, & fumigio cisabrii potuerunt curari, qui solo frequenti vsu antimonij mei cathartici, hebdomadam sumpti, & continuo vsu sulphuris rubei, ex antimonio & sublimato mercurio eliciti, quod & aliàs diximus minerale bezoar rubeum, seu antimonium rubeum sudorificum, quod modò fixetur, vires auri potabilis æquat. His solis medicamentis perfectissimam luis venereæ curam absoluiimus, quamplurimis in subiectis, diuersis ætate & sexu, imò ipsos lactantes infantulos, eadem lue infectos, horum medicamentorum vsu, ab omni vitæ periculo vindicauimus, quorum nomina recensere iureiurando Hippocratico, prohibemur.

Curatio nonagesima, Lepra.

Non possum infames hos ægrotantes nominare, nondum enim publicos leprosos cura-

ui, sed tantum tacitos, & qui nondum vulgo innotuerant, quod in his lepra non esset adhuc confirmata, sed incipiens; atrocibus tamen adeò symptomatis concomitata, ut n̄ remediis malo obuenissent, de sanitate ipsorum conclamatum fuisset omnino: vidi enim iuuenem annos duodecim natum, à parentibus sanis, & laudati sanguinis, & balsami ortum, toto corpore scabie sicca scaten-tem, nullo pure & sanie ex scabie illa profluente; at siccis squamis, veluti in capite ex tineâ oriri solet, totum corpus penitus, sola facie excepta, conspurcabatur. Illum ipsum curavi antimonio meo purgatio, illius dosi de quidecim in quidecim dies iterata; & singulis aliis diebus sumendo cochlearé vnum tincturæ coralli, cum guttulis tribus tincturæ auri, idque omne in iusculo optimo. Intrà octo menses curatus est perfectissimè, ab omni illa lue tartarea, quam Galenicè loquendo lepram dicere possumus.

*Curatio nonagesima prima, Tumorum
œdematosorum circa cerebri
emunctoria.*

Dominus de Bonal, mercator Castrinouidaren-
rensis, ob defluxiones frigidas humoris pi-
tuitosi in colli glandulas, varios patiebatur tumo-
res œdematosos singulis annis, quamuis natus es-
set annos 40. ita ut ab omnibus scrofulosus
crederetur: curavi ipsum ab hac infirmitate, sola
purgatione bis in anno iterata antimonij mei, &

appositione emplastri calcinati magni Paracelsi, quod hanc suscipit compositionem. ℞. Sulphuris balsami ℥ j. ceræ albæ ℥ vj. olei hypericonis ℥ j. mercurij præcipitati rubei & loti . ℥ .j. terræ mortuæ colchotaris ℥ β. misce, reducantur in emplastri consistentiam, cuius vsu curantur œdemata cuncta, & scrofulosi tumores: nam virtute balsami sulphuris, & olei hypericonis, ad pepasum & maturationem perducuntur, & virtute mercurij, & terræ vitrioli, ad cicatricem laudatam, vt multoties vidimus experientia.

*Curatio nonagesima secunda;
Lumbricorum.*

FRANCISCUS Faber, filius meus, annos natus 5. incidit in febriculam in qua modò frigus, modò calor exteriùs vigeant, & conuulsiones nonnullæ diuersis horis: curauit ipsum vnica dosi antimonij mei, ad grana quatuor porrecti, & in aqua cinnamomi, vnà cum aqua absynthij permixti, duabus horis à potione vomuit multos lumbricos: deinde vsus est per tres dies spiritu maiorum aurantium, in aqua absynthij, & perfectè curatus est.

*Curatio nonagesima tertia, Luis venereæ
in infantulo anno vno nato.*

ANno millesimo sexcentesimo vigesimo septimo, apud Castrinoidarenses vixit &

graſſata eſt lues illa, propter militum turmas quæ per totum ferè annum Caſtrinouidarij deguerunt & hybernarunt, idèoq; ex contagione multi infecti ſunt, & præcipuè infantuli lac ſugentes impurum, & hac lue contaminatum: curauì ego multos, & præcipuè infantulum vnum, anno vnico natum, ſola frequenti doſi ſæpius iterata per duos meſes mercurij dulcis: hic mercurius paratur ſequenti methodo. ℞. Mercurij optimè loti ℥ ij. auri optimi ℥ j. limetur ſubtiliſſimè aurum, aut in tenues bracteolas diducatur, & amalgame- tur cum mercurio loto: deinde recipe ſublimate vulgariſ ℥ ij. miſceantur & incorporentur ſimul in mortario marmoreo, agitando ſimul, donec perfectè vniantur: ponantur deinde in ouo phyſico optimè clauſo, ad ſublimum: puluis albus tenuis, vt farina, ſummum capitis oui petens reiiciendus, medius verò albicans, & ſcintillans, rutilanſque cuſtodiendus eſt, & ter ſublimum, & in ſingulis ſublimationibus ab illa farina facta, ſeu puluere tenui ſuperiùs dicto, vindican- dus; quia venenofus eſt: hic mercurius verè dulcis eſt, luiſque veneræ ſummum antidotum; purgat ſolùm inferiùs, & nulla moleſtia: huius mercurij frequenti vſu puerulos curauì multos, qui vlceribus venereis à capite vſque ad pedes, toti ſcatebant.

*Curatio nonageſima quarta, Veneni
incatamento ſumpti.*

Circa annum 1615. in montibus Pyrenæis, fuit nobilis quædam mulier, quæ ſagarum in-

cantamento pomum acceperat venenatum, à cuius esu remansit mulier illa per tres annos integros tabida, summo cum dolore ventriculi, & nauſea perpetua, absque tamen vomitu vlllo: multos conuocauit Medicos in consilium, tum Ciuitatis Tolosæ, tum Monspelij, vt sanitatem amissam restituerent, sed in vanum omnia; tabidam, & hecticam in vltimo gradu iudicabant omnes. Aduenit tandem vt saga illa, à qua pomum venenatum acceperat, mortis supplicio adiudicata fuerit, variis conuicta criminibus, palamque falsa est se prædictam Dominam, & honestam mulierem pomum venenato, à Dæmone sibi tradito, in incurabilem morbum perduxisse, nisi summus Deus operaret. Itaque post mortem sagæ illius, & notitiam sui mali vocauit me, historiamque narrauit, dixitque mihi se semper in ventriculo sentire motus varios, & diuersos animalium quorundam morsusque eorundem. Miseram hanc ægotantem benignissimis ego refocillauit verbis, animumque titubantem, & de sanitate despondentem ad quamdam spem salutis voto Virgini Mariæ facto reduxi: consulimus deinde, vt se Sacramentis Ecclesiæ Romanæ muniret, diuino puta Eucharistiæ cibo: deinde dedimus medicamenta chymica sequentia, dissoluimus saltem nostrum vitrioli in aqua saluæ & potandum dedimus, summo mane: à cuius sumptione post duas horas vomuit nigra multa cum vero sabulo nigro, & tandem vomuit ranam viuam squamosam, maxima cum difficultate, & deliquio animi: sequenti die iterata dosi eiusdem salis vitrioli, vomuit eadem nigra & sabulosa, & tandem summa cum difficultate,

& animi deliquio, & virium prostratione summa vomuit serpentem squamosum paruulum, & crocodilum paruulum, magnitudine digiti & longitudine palmi: refocillata fuit potione aquæ cinnamomi, & potione aquæ theriacalis: & postquam vires collegit, à dolore ventriculi, & morfu se subleuatam esse dixit, & in dies deinde melius se habuit, & sanitatem recuperauit pristinam, habituque tabidum reliquit, recuperato viuido & florido corporis colore.

*Curatio nonagesima quinta, Febris
quotidiana.*

Domina de la Roquette, vxor Domini de Megrin, incidit in febrem quotidianam, qua detenta fuit & afflicta per tres menses continuos: deinde hepate frige facto in tumorem œdematosum pedum incidit, anno 1627. circa mensem Decembrem curata fuit à febre illa, & à tumore, vnica dosi antimonij mei; nihilominus tamen curari non potuit vnquam à medico suo clinico, quamplurimis adhibitis remedijs per tres illos menses, at irrita fuerunt omnia, donec antimonium sanitatem restitueret absolutam.

*Curatio nonagesima sexta,
Fistula.*

Filius Petri de Planti annos natus quatuor, passus est per duos annos integros fistulam in fe-

more dextrò : tractatus fuit à chirurgo per sex menses , omni arte adhibita , at in vanum omnia tentata sunt , curavi ego tandè ipsum sequenti methodo. Imprimis purgavi ipsum antimonio meo , vt causas antecedentes tollerem ; postquam autem ter aut quater purgatus fuit , fistulam aperuimus scalpello chirurgico , vt fundum eius , & basim videremus , eamque apertam oleo mercurij tetigimus & balsamo hypericonis & sulphuris ad cicatricem laudatam conduximus , & sic perfectè curatus est.

Curatio nonagesima septima, Scrofularum.

Petrus de Fontes, paruulus puer annos natus 8. miser & pauper ex natiuitate sua & origine scrofulosus ; curatus fuit hisce medicamentis : imprimis per tres dies purgauimus ipsum nostro antimonio datis granis decem singulis illis tribus diebus : deinde apposuius collo , vbi erant scrofulæ vlcera nonnullæ , aliæ tantùm non vlcera , emplastrum magneticum Paracelsi , quod recipit auripigmenti & arcenici, ana ℥j. sulphuris tantundem & antimonij etiam vnciam alteram : tritis omnibus & bene permixtis in phialaque vitrea positis , & ad ignem liquatis per horam integram , fit inde massa nigra pellucida , quæ magnes est arcenicalis ; huius triti optimè sumitur vncia vnica , & permiscetur emplastro de sulphure , & fit emplastrum mirum ad eradicandas absque dolore scrofulas , intrà quadraginta dies.

Hoc emplastro vsus sum ad eradicandas has scrofulas, postquam chystes omnes eradicauimus: balsamo deinde sulphuris vsi sumus & sæpiùs purgauimus ipsum antimonio nostro, & sic perfectè curauimus ipsum intrà tres menses.

*Curatio nonagesima octaua, Tumoris
scirrhusi.*

Dominus d'Annetè circa annù 1626. in mense Decembri incidit in defluxionem ad cerebri emunctorium dextrum, ibiq; factus est tumor durus, indolens & magnus. Vocatus in ipso morbi initio, præcepi vt sanguinem funderet ex basilica brachij dextri ad quantitatem \bar{z} vij. Deinde purgavi ter antimonio meo, & emplastrum sulphuris apposi tumori, & pedetentim sic euauit per insensibilem transpirationem.

*Curatio nonagesima nona, Ery-
sipelatis.*

Plures quàm decem anno 1627. curauimus hoc affectu detentos sequenti methodo. Mittebamus sanguinem ex basilica, ad quantitatem viribus agrotantium correspondentem: deinde parti affectæ applicabamus butyrum sarrini, & in lapia præscribebamus ex aqua rosacea & syrupo violaceo recenti, cum guttulis nonnullis olei vitrioli, & sic perfectè curati sunt omnes.

Curatio Centesima, & Ultima huius Centuriae, febris Maligna. (Inexpugnabilis)

Dominus de la Ville, antea mbulo Curiae, nostrae ciuitatis incidit anno 1627. mense Martio in febrem malignam grauissimis concomitantam symptomatis; erant enim maculae rubrae per totum corpus, sopor grauis, membrorum omnium dolor profundus, & acutissimus in sinistro latere, cum quadam exputatione biliosa, inquietudines summae, & lentus alui fluxus, cum grauissima febre: curauimus ipsum sequenti methodo. Imprimis eiectione enemate emollienti, & refrigeranti misimus sanguinem tertio & quinto die ad quantitatem unciarum octo singulis vicibus: deinde vsi sumus Iulapijs Alexandrinis oleo vitrioli alteratis, cum spiritu limonum; demum appropinquante die septimo antimonium sudorificum nostrum, quod unicomu minerale & bezoart nominamus dedimus, ad quantitatem granorum quindecim cum syrupo limonum & aqua cinnamomi, & die septimo oborto copioso sudore perfecte curatus fuit, & ab omni febre liber die nono.

Conclusio Centuriae.

Dedidisse Centurias nonnullas alias aegrotorum, qui omnes fuerunt curati medicamentis chymicis, ad laudem & gloriam chymicae artis nunc certo certius scirem hanc solam Centuriam suf-

ficere, ad tremulos animos & eos omnes qui timent sanitatem suam Chymicis committete refocillandos, & omnino confirmandos, ne amplius timeant: imò confidentius hauriant pocula chymica, ut pote salubriora, & palato gratiosiora. Valete igitur amici Lectores, spero me breui daturum in gratiam vestrum, Theologiam chymicam, in qua & sanitas, tum corporis, tum animæ ipsius, chymia duce poterit haberi: faueat operi diuinum auxilium, & vos plaudite.

F I N I S.

INDEX CAPITVM
 QUÆ IN HISCE NOVEM
 LIBRIS MYROTHÆCII
 Chymici continentur.

*Liber primus sequentia tractat Capita, &
 prior numerus Caput: posterior
 paginam enunciabit.*

D E Spagyrica artis introductione in Me- dicam artem. Cap. 1.	pag. 8.
Quod medicamenta Chymica medicinam decorent. 2.	9.
Medicamentum quid sit. 3.	12.
Qua differentia sit inter medicamentum, alimentum, & venenum. 4.	13.
An medicamenta chymica ceteris omnibus sint pre- stantiora. 5.	15.
An medicamenta chymica fortius alterent naturam, ac perturbent reliquis alijs. 6.	18.
An in preparatione medicamentorum chymicorum caeli ratio sit habenda, & considerandi Planetarum influxus. 7.	20.
De magisterijs animalium, & primò de essentia san-	
	FF

INDEX

<i>Sanguinis humani.</i> 8.	22.
<i>De quinta essentia crani] humani.</i> 9.	26.
<i>Ossium humanorum.</i> 10.	28.
<i>Humana carnis.</i> 11.	30.
<i>Urine hominis.</i> 12.	32.
<i>Cervi.</i> 13.	35.
<i>Vipera.</i> 14.	37.
<i>Carnis lupi.</i> 15.	39.
<i>Vulpecula.</i> 16.	41.
<i>Galbule ad icterum.</i> 17.	42.
<i>Talpa.</i> 18.	43.
<i>Hirundinum.</i> 19.	44.
<i>Perdicum, caponum, & aliarum auium.</i> 20.	45.
<i>Cancrorum flumiatilium, aut maritimorum.</i> 21.	47.
<i>Centipedum animalium.</i> 22.	48.
<i>Vermium terrestrium.</i> 23.	49.
<i>Buffonum.</i> 24.	51.
<i>Ranarum que pratis astant, mense Maio & April.</i> 25.	52.
<i>De quinta essentia mosci, ambari, & zibeta.</i> 26.	54.
<i>Cera.</i> 27.	56.
<i>Mellis.</i> 28.	58.
<i>Cornu cervi, & rhinocerotis.</i> 29.	60.
<i>Ungula alcis.</i> 30.	63.
<i>Arungiarum omnium.</i> 31.	66.
<i>Medullarum omnium.</i> 32.	67.
<i>Conclusio libr. 1.</i> 33.	69.

CAPITVM.

LIBER SECVNDVS.

De magisterijs vegetantium, & primò de methodo
extrahendi eorum spiritum æthereum. 1. 71.
Sal volatile vegetantiũ qua methodo extrahatur. 2. 73.
De sale fixo vegetantium extrahendo. 3. 75.
De quinta essentia chelidony. 4. 76.
Hellebori. 5. 77.
Tithymalorum, essula, & lathyris. 6. 79.
Halicacabi. 7. 81.
Rosarum pallidarum, & moscatarum. 8. 82.
De tinctura rosarum rubrarum. 9. 84.
De tinctura florum pœonia. 10. 87.
De tinctura florum violarum. 11. 88.
De tinctura florum serpentaria maioris. 12. *ibid.*
De quinta essentia cucumeris agrestis. 13. 90.
Sambuci. 14. 93.
Ebuli. 15. 96.
Centaurea maioris & minoris. 16. 99.
Bassica marina. 17. 101.
Pepli. 18. 105.
Colocynthidos. 19. 107.
Apij. 20. 109.
Rhenbarbari. 21. 110.
Agarici. 22. 114.
Sena. 23. 118.
Turbit. 24. 122.
Scammony. 25. 125.
Mirabolanorum omnium. 25. 128.
Gutta gamba. 27. 131.
Mechoacam. 28. 135.
Jalap. 29. 137.

INDEX

<i>Aloës.</i> 30.	138.
<i>Melissophylli.</i> 31.	140.
<i>Mentha.</i> 32.	144.
<i>Thymi.</i> 33.	148.
<i>Gattaria seu Nepota.</i> 34.	150.
<i>Aristológia rotunda, & Consolida maioris.</i> 35.	154.
<i>Papaueris & hyoscyami.</i> 36.	156.
<i>Anisi.</i> 37.	161.
<i>Cinnamomi.</i> 38.	164.
<i>Nucis moschata.</i> 39.	166.
<i>Cariophyllorum.</i> 40.	168.
<i>Gummi Caranna.</i> 41.	170.
<i>Therebentina.</i> 42.	174.
<i>Myrrha, thuris, & mastichis.</i> 43.	178.
<i>Conclusio libri secundæ,</i> 44.	180.

LIBER TERTIVS.

D <i>E mineralium spiritu extrahendo.</i> 1.	182.
<i>De quinta essentia auri.</i> 2.	184.
<i>Argenti.</i> 3.	186.
<i>Ferri.</i> 4.	188.
<i>Veneris, seu Cupri.</i> 5.	191.
<i>Plumbi.</i> 6.	197.
<i>Stanni.</i> 7.	200.
<i>Argenti viui.</i> 8.	203.
<i>Sulphuris.</i> 9.	205.
<i>Salis petra.</i> 10.	208.
<i>Salis communis.</i> 11.	210.
<i>Vitrioli.</i> 12.	213.
<i>De spiritu vitrioli ad curam Epilepsie.</i> 13.	216.
<i>De quinta essentia marchasita aurea.</i> 14.	218.

CAPITVM.

<i>Antimonij.</i> 15.	220.
<i>Arcenici.</i> 16.	226.
<i>Auri pigmenti.</i> 17.	229.
<i>Rubini.</i> 18.	231.
<i>Smaragdi.</i> 19.	233.
<i>Lapidis magnetici.</i> 20.	237.
<i>Margaritarum.</i> 21.	240.
<i>Coralli rubei.</i> 22.	242.
<i>Lapidis aquila.</i> 23.	244.

LIBER QVARTVS.

D e oleo rosaceo & violaceo, <i>Nymphaea, papaueris, hyoscyami, & mandragora.</i> 1.	247.
De oleo cydoniorum. 2.	250.
De oleo myrtino. 3.	253.
De oleo mastichino. 4.	254.
De oleo menta & absynthij. 5.	255.
De oleo lasmino, Anethino, Rutaceo, <i>salvia, rorismarini & Thymi.</i> 6.	258.
De oleo liliorum alborum. 7.	265.
De oleo amygdalarum dulcium. 8.	267.
De oleo lumbricorum terrestrium. 9.	270.
De oleo simplici mellis. 10.	271.
De oleo myrrhe. 11.	273.
De oleo cinnamomi. 12.	274.
De oleo seminis ebuli. 13.	277.
De oleo succini, seu Carabes. 14.	278.
De oleo sacchari. 15.	280.
De oleo lappae maioris. 16.	281.
De oleo hellebori nigri vel albi. 17.	283.
De oleo tithymali & latyris. 18.	284.

Ff 3

INDEX

<i>De oleo sambuci.</i> 16.	286.
<i>De oleo persicaria.</i> 20.	287.
<i>De oleo hypericonis.</i> 21.	289.
<i>Conclusio lib. 4.</i>	290.

LIBER QUINTVS.

Q <i>Vid per aquam intelligunt Chymici.</i> 1.	292.
<i>De aqua rosacea.</i> 2.	294.
<i>De aqua Stolarum.</i> 3.	296.
<i>Papaueris.</i> 4.	297.
<i>Melissa.</i> 5.	299.
<i>Buglossi.</i> 6.	300.
<i>Conclusio libri quinti.</i>	301.

LIBER SEXTVS.

D <i>De syrupis in genere.</i> 1.	301.
<i>De syrupo rosato laxativo arte Chymica præ-</i> <i>parato.</i> 2.	303.
<i>De syrupo rosarum siccarum adstringenti.</i> 3.	304.
<i>De syrupo acido simplici.</i> 4.	306.
<i>De syrupo limonum.</i> 5.	307.
<i>De syrupo granatorum acidorum.</i> 6.	308.
<i>De syrupo, de mentha.</i> 7.	309.
<i>De syrupo absynthij.</i> 8.	311.
<i>Papaueris.</i> 9.	312.
<i>Brionia.</i> 10.	313.
<i>Aristolochia.</i> 11.	314.
<i>Corallorum.</i> 12.	316.

CAPITVM.

Margaritarum. 13.

317.

LIBER SEPTIMVS.

D E pillulis mercurij. 1.	319.
De pillulis antimony. 2.	320.
Vitrioli. 3.	321.
Ebuli. 4.	322.
Rheubarbari. 5.	323.
Agarici. 6.	324.
Conclusio libri septimi.	28.

LIBER OCTAVVS.

D E unguento rosacco. 1.	326.
De butyro saturni, quod & nutritum unguentum dici potest. 2.	327.
De unguento narcotico. 3.	328.
De butyro aut coagulo vitrioli & nitri. 4.	329.
De coagulo antimony & mercurij. 5.	330.
De coagulo margaritarum. 6.	331.
De unguento basilico maiori chymico. 7.	332.
De unguento diuino chymico. 8.	334.
De emplastro contra rupturam. 9.	336.
De emplastro sulphuris. 10.	ibid.
De emplastro pro matrice. 11.	337.
De emplastro vulnerario. 12.	338.
De emplastro gratia Dei dicto. 13.	340.

Ff 4

INDEX CAPITVM.

LIBER NONVS ET VLTIMVS.

D E electuario rosato. 1.	341.
De electuario sanguinis humani. 2.	342.
De electuario margaritarum. 3.	ibid.
De electuario corallorum. 4.	343.
De electuario gemmarum. 5.	344.
De electuario alchermes. 6.	345.
De theriaca chymica. 7.	347.
De panchymagogo chymico, 8.	350.
Conclusio totius Operis, in qua ostenditur quare Hipocra-tes & Galenus nullam habuerint chymica cognitionem.	351.

F I N I S.

INDEX RERVM
NOTABILIVM, ET
CVRATIONVM
in signium.

A

ARTES omnes imperfectas, & incompletas esse.	pag. 5
Alchimia quo tempore viguit.	7
Alchimista quis primus inter Græcos.	ead.
Alchimix defensio.	4
Alimentum quid.	13
in Antimonio & Mercurio quid separandum.	19
Arcanum cranij humani.	26
Eiusdem vires essentix & vsus.	28
Arcanum ossium humanorum 28. vires essentix & vsus.	29
Arcanum humanæ carnis. 30. vires & vsus.	32
Arcanum urinæ. 32. vires & vsus.	34
Arcanum cerui. 35. vires & vsus.	36
Arcanum viperæ. 37. vsus & vires.	38
Arcanum lupi. 39. vires & vsus.	29
Arcanum vulpeculæ, vires & vsus.	41
Arcanum galbulæ. 42. vires & vsus.	43

INDEX RERVM

Arcanum talpæ. 43. vires & vsus.	44
Arcanum hirundinum, vires & vsus.	44. 45
Arcanum perdicum, caponum, & aliarum auium, vires & vsus.	45. 46. 47
Arcanum cancrorum. 47. vires & vsus.	48
Arcanum centipedum. 48. vires & vsus.	49
Arcanum vermium. 49. vires & vsus.	50
Arcanum buffonum, vires & vsus.	51
Arcanum ranarum viridium. 52. vires & vsus.	53.
Arcanum moschi. 54. vires & vsus.	55
Arcanum ceræ. 56. ortus & origo. 57. vires & vsus.	58
Arcanum mellis. 58. vires & vsus.	59
Arcanum cornu rhinocerotis. 60. vires & vsus.	62.
Alcis vngula vndenam curet epilepticos.	63
eius arcanum, vires & vsus.	65
Arcanum æfungiarum, & quid sint æfungiæ.	66
Arcanum medullarum omnium. 67. vires.	68
Apij essentia. 109. vires & vsus.	110
Agatici essentia. 114. vires & vsus.	116
Aloës essentia, vires & vsus.	138. 139
eius pillulæ.	324
Aristolochiæ rotundæ.	154. 155
Anisi.	161. & 163
Alchimiz laus & potestas.	180
Auri essentia, quid, & qua ratione fiat. 184. vires & vsus.	185
Argentij etiam.	186. 187
• Ferri.	188. 190
Et aliorum metallorum, vsque	204
Antimonij.	220. 224

NOTABILIVM.

eius pillulæ.	320
coagulum.	330
Arcenici.	226.227
Auripigmenti.	229.230
Aquilæ lapidis.	244.245
Aqua chymicorum, quæ sit.	292
Aqua pluuiialis, quid sit.	293
Abſynthij ſyrupus, vires, vſus & doſis.	311
Ariſtolochiæ ſyrupus, vires, vſus & doſis.	314
Alchermes electuarium, vires & vſus.	345.346

B

B Raſſicæ marinæ eſſentia. 101. vires & vſus.	102.
Bugloſſi aquæ extractio, vires, vſus & doſis.	300.301
Brioniæ ſyrupus, vires, vſus & doſis.	313
Baſilici vnguenti maioris chymici.	332

C

C Æli agunt in inferiora.	20
Cornua animalium, vndè ſunt, & vngues.	60
Chelidonij eſſentia. 76. vires & vſus.	76
Cucumeris agreſtis eſſentia, vires & vſus.	90.91
Centaureæ eſſentia, vires & vſus.	99
Colocynthidos eſſentia, 107. vires & vſus.	108
Cinnamomi.	164.165
Cariophyllorum.	168.169
Cupri ſeu veneris.	191.195
Coralli rubei eſſentia, vires & vſus, quo modo ſoluatur & fiat eius ſal rubeus.	242.243

INDEX RERVM

eiufdem fyrupus.	316
Corallorum electuarium, vires & vſus.	343.344
Curatio mania & gangraenae.	359
Curatio gangraenae & melancholiae.	361
Curatio febris quartanae, 403. & quotidiana,	362.444.
Schirroſi tumoris & mania.	363
Curatio ſuffocationis, Epileptici inſultus, & palli-	
di coloris & aliorum.	367
Curatio melliceridis tumoris in palpebra ſupe-	
riori oculi dextri.	364
Curatio pleuritidis.	364.365.411
Curatio alia febris quartanae,	365.373
Curatio hiftericae paſſionis.	369
Curatio calculi renum.	371
Curatio febris heſticae, & gonorrhoeae.	372
Curatio fiſtulae teſticuli dextri.	374.398.444
Curatio faciei vſtae à pulvere tormentario.	375
Curatio gonorrhoeae virulentae.	376
Curatio carnoſae ſubſtantiae in meatu vrinario ad-	
natae.	376
Curatio quartanae duplicis,	377
alterius quartanae.	420
Curatio quartanae & icteri nigri.	378
Curatio febris malignae.	447
Curatio febris peſtilentis.	379
Curatio variorum vlceraum per totum corpus.	380
Curatio lupi.	381
Curatio herpetis totam manum occupantis.	382
Curatio herpetis profundi & alterius.	383.384
Curatio dyſenteriae.	384.385.386
Curatio febris heſticae.	387.388
Curatio vulneris ab icu enſis in cubito dextro	

NOTABILIVM.

recepti.	389
Curatio cholerae morbi.	ead.
Curatio boulimi, seu famis caninae.	391
Curatio cari.	392
Curatio lethargi.	393
Curatio doloris ventriculi.	394
Curatio suffocationis vteri.	395
Curatio apoplexiae & paralyfis.	395
Curatio epilepsiae.	399
Curatio suffusionis & cataractae.	400
Curatio vngulae.	401
Curatio carbunculi pestilentis.	401
Curatio schirri.	402
Curatio febris pestilentis cum nausea perpetua, & vomitu in muliere praegnanate.	404
Curatio surditatis, & difficilis auditus, & doloris aurium.	405.406.407
Curatio tussis inueteratae.	408
Curatio difficultatis anhelitus.	409
Curatio anginae.	409
Curatio vlcerati gutturis & laryngis.	410
Curatio peripneumoniae.	411
Curatio deprauati appetitus, seu piccae.	413.414.
415	
Curatio lienteriae.	415
Curatio hepatici fluxus.	416
Curatio schirri lienis.	416
Curatio icteri.	417
Curatio hydropis.	418
Curatio icteri viridis cum grauissimis symptoma- tis.	420
Curatio febris syncopalis.	421
Curatio colici doloris.	422

INDEX RERVM

Curatio hæmorrhoidum cancrofarum.	424
Curatio fluxus sanguinis renum.	425
Curatio scabiei vniuerſæ, feбри lenta ſociatæ.	426
Curatio arthritidis.	427
Curatio atrociffimi doloris ventriculi & inappetitæ.	428
Curatio molæ, apud Tholoſates.	429
Curatio diſuriæ.	432
Curatio primæ mania.	433
Curatio vertiginis.	434
Curatio doloris ſchiatici.	435
Curatio febris erraticæ.	436
Curatio ſyncopes.	ibid.
Curatio catarrhi.	437
Curatio morbillorum.	438
Curatio luis venereæ & lepræ.	439
Curatio tumorum œdematoſorum, circa cerebri emunctoria.	440
Curatio lumbricorum.	441
Curatio luis venereæ in infantulo anno vno nato.	441
Curatio veneni incantamento ſumpti.	442
Curatio ſcrofularum.	445
Curatio tumoris ſcirrhoſi.	446
Curatio eryſipelatis.	446
Concluſio Centuriæ curationum.	447.448

E

E pilepſiæ curatio vngula alcis, eius origo vndè.	63.64
Ebuli eſſentia, vires & vſus.	96.97
eius pillulæ.	322

NOTABILIVM.

Emplastrum contra rupturam, vires & vsus. 335
 Emplastrum, gratia Dei, dictum. 340

F

Formarum differentia quid faciat. 13
 Ferrum quomodo præparandum. 22
 Fistularum cura. 50. 398. *vide Curatio.*
 Ferri essentia, vires & vsus. 188. 190

G

Gvita gamba, quid, & cur sic dicta. 131
 eius essentia, vires & vsus. 132. 134
 Gattariæ seu nepetæ. 150. 152
 Gummi caranna, quid sit. 170
 eius essentia, vires & vsus. 172. 173
 Granatorum acidorum syrupi extractio, vires, vsus
 & dosis. 308
 Gemmarum electuarium, vires, vsus & dosis. 344

H

Hipocrates cur ignarus fuerit artis spagy-
 ricæ. 7
 Hellebori essentia. 77. vires. 79
 Halicacabi essentia, vires & vsus. 81
 Hyoscyami. 156. 158

I

Ialap essentia, vires & vsus. 137

INDEX RERVM

L

L apidum omnium, quo modo essentia extrahatur.	246
Limonum syrupi extractio, vires, vsus & dosis.	307.308

M

M edicamentorum spagyricorum laus.	8
Medicina quid.	10
Medicus chymicus ad quid vergat.	11
Medicamentum quid sit.	12
Medicamentum morbo contrarium esse debet, non naturæ.	ead.
Medicamentum est purum naturæ.	ead.
Medicamentum qua ratione differat ab alimento & veneno.	14
Medicamenta chymica qua ratione cæteris præstant.	15
in Medicamentis purgantibus quæ lateant substantiæ contrariæ.	16
Medicamenta chymica non perturbant naturam.	18
Mirabolanorum essentia. 128. vires & vsus.	130
Mechoacam essentia. 135. vires & vsus.	136
Melissæ essentia, vires & vsus.	140. 145
& eius aquæ dosis.	299
Menthæ.	144. 146
eius syrupus.	309
Myrrhæ & thuris.	178. 179
Mineralium spiritus quid.	182
	Metallo-

NOTABILIVM.

Metallorum sal.	183
Mercurij essentia, vires & vsus, & quomodo sol- uatur.	203.204
cuius pillulæ.	319
Marchasitæ aureæ.	218.219
Magnetis, & quomodo soluatur.	237.238
Margaritarum.	240.241
earumdem electuarium.	342
earumdem syrupus.	317
coagulum.	331
Matricis emplastrum.	337

N

N epetæ seu Gattariæ essentia, vires & vsus. 150.152	
Nucis moschatæ.	166.167

O

O leum rosaceum, violaceum, nymphæ, pa- paueris, hyoseyami, & mandragoræ, quo- modo fiat.	247
eorum vires & vsus.	249
Oleum cydoniorum, vires & vsus.	250.252
Olei myrtini.	253
Olei mastichini.	254
Olei mentæ & absinthij.	255.256.257
Olei iasmini, anethini, rutacei, saluiæ, rorismarini, & thymi.	258.259.260.261.262.263. 264

C c

INDEX RERVM

Oleum liliorum alborum, quomodo fiat.	265
vires, vsus & dosis.	266
Oleum amygdalarum dulcium variè extrahitur,	
& quomodo, vsus & vires.	267.268
Olei lumbricorum terrestrium.	270
Olei mellis simplicis.	271.272
Olei myrrhæ.	273.274
Olei cinnamomi.	275.276
Olei feminis ebuli.	277
Olei succini, seu carabes.	278.279
Olei sacchari.	280
Olei lappæ maioris.	281.282
Olei hellebori nigri vel albi.	283
Olei thymali & latyris.	284.285
Olei sambuci.	286
Olei persicariæ.	287
Olei hypericonis.	89

P

P Vrum paruum in natura.	10
Pæoniæ florum tinctura, vires & vsus.	87
Pepli essentia, vires & vsus.	105.106
Papaueris.	156.158
Papaueris aquæ extractio, dosis, vsus & vires.	
297.299	
eius syrupus.	312
Panchymagogum chymicum, eius vires & vsus.	
350	
Plumbi.	197.198

NOTABILIVM.

R

Rosarum essentia. 82. vires & vsus.	83
Rosarum tinctura. 84. vires & vsus.	86
Rheubarbari essentia. 110. vires & vsus.	113
eius pillulae.	323
Rubini.	231. 232
Rosarum aquae.	294. 295
Rosarum syrupus laxatiuus chymicus.	303
eius vires, vsus & dosis.	304
Rosarum siccarum syrupus astringens, vires & vsus.	305
earumdem vnguentum.	326
electuarium, vires, vsus & dosis.	341

S

Scientia in dies notior cur fiat.	9
Spiritibus omnia verè abundant.	21
Sanguinis arcanum. 22. vsus & vires.	25. 26
electuarium.	342
Saliua hominum, cur serpentes necat.	61
Spiritus vegetantium qua methodo extrahantur.	71
Sal volatile qua methodo.	73
Sulphur, sal, & mercurius in omnibus rebus sunt.	74
Sal fixum vegetantium qua ratione eliciatur.	75
Serpentariae florum tinctura, vires & vsus.	88. 89
Sambuci essentia, vires & vsus.	93. 94
Senae essentia. 118. vires & vsus.	120

INDEX RERVM

Scammonij essentia. 125. vires & vsus.	127
Sal metallorum.	183
Stanni essentia, vires & vsus.	200.202
Sulphuris.	205.207
eiusdem emplastri.	336
Salis petræ.	208.209
Salis communis.	210.211
Smaragdi & quo modo soluat. 233.234.235	
Syrupi quid sunt.	302
Syrupus acidus chymicus.	306
Saturni butyrum, vires & vsus.	327.328

T

T hymalorum essentia. 79. vires & vsus.	80
Turbit essentia. 123. vires & vsus.	124
Thymi.	148.149
Therebentinæ, & quid sit. 174.175.176. & 177	
Thuris & myrthæ.	178.179
Theriaca chymica, & quæ expensæ sint in ea necessariæ, eius vires & vsus incredibilis.	347.348

V

V enenum quid.	13
Vngues animalium, vndè sunt.	60
Vitæ fomes qualis sit in plantis.	71
Vegetantium spiritus, qua methodo extrahantur.	
ibid.	
Violarum tinctura & vires.	88
Vitriolum quid, & quomodo dicatur sal metallorum.	183

EXTRACT DV PRIVILEGE
DV ROY.

PAR grace & priuilege du Roy du vingt-quatriesme Ianuier 1624. scelé du grand leau en cire jaune, signé par le Conseil DE FONTAINES. Il est permis à PIERRE BOSC, Marchand Libraire juré en Tolose, d'imprimer ou faire imprimer, vendre & distribuer par tout son Royaume, vn liure intitulé *Myrothecium Spagyricum, seu Pharmacopœa Chymica: Auctore PETRO IOANNE FABRO, Castrinonidarensi Doctore Medico, ac Philosopho Monspeliensi*, sans que autre que ledit Bosc, ou ayans droit de luy, le puissent imprimer ou faire imprimer, vendre ou distribuer, iusques au terme de dix ans, à compter du jour & datte de l'impression dudit liure finie: & ce sur peine de confiscation des exemplaires qui seront trouuez auoir esté contrefaits sur l'impression dudit Bosc, & d'amende arbitraire.

Par le Conseil,

DE FONTAINES.

Acheué d'imprimer le dixiesme de Feurier mil six
cens vingt & huit, par NICOLAS D'ESTÉY.

+ 11